

Z obsahu:

Sláva Trojice ve vtělení

Katecheze Jana Pavla II.
5. dubna 2000
– strana 2 –

**Zmrtvýchvstalý Ježíš
a jeho Matka**

Stefano Paci
– strana 4 –

**Ježíš Kristus – stavitel
mostů od smrti k životu**

Joachim kardinál
Meisner
– strana 6 –

**Křest jako ztotožnění
s Ježíšem Kristem**

Obnova křestního slibu
a oslava Kristova
vítězství nad smrtí
– strana 7 –

Vítězství důvěry v Boha

Bílá kronika
– strana 8 –

**Nedej zahynouti nám
ni budoucím**

Homilie olomouckého
světícího biskupa
Mons. Josefa Hrdličky
– strana 9 –

Křestní zasvěcení

René Laurentin
– strana 10 –

Snímek roku

– strana 11 –

**Ježíšovo zmrtvýchvstání
a přírodní vědy**

Max Thürkauř
– strana 12 –

Nová kniha o Piu XII.

– strana 14 –

Sláva Trojice ve vtělení

»Jediný pramen, jediný kořen, jediná forma září trojím jasem. Tam, kde se třpytí hlubokost Otce, pramení síla Syna, tvořivá moudrost celého vesmíru, ovoce zrozené z Otcova srdce! A právě tam září jednotící světlo Ducha svatého.« Tak zpíval na počátku 5. století Sinesius z Cyreny v hymnu II, když na úsvitu nového dne oslavoval božskou Trojici, jedinou podle pramene a trojí podle záře. Tato pravda o jednom Bohu ve třech osobách rovných a rozliš-

ných není vykázána do nebe; nemůže být interpretována jako určitý druh »nebeského aritmetického teorému«, ze kterého pro lidskou existenci nic nevyplývá, jak předpokládal filozof Kant.

Zvěst o Trojici v andělově poselství

Ve skutečnosti, jak jsme slyšeli ve vyprávění evangelisty Lukáše, sláva Trojice se představuje v čase a v prostoru a nachází své nejvyšší zjevení v Ježíši, v jeho vtělení a v jeho příběhu. Kristovo početí se u Lukáše chápe ve světle Trojice: dosvědčují to slova andělova, slova adresovaná Marii a vyslovená uvnitř skromného domku v galilejské vísce Nazaret, kterou archeologie vynesla na světlo. V Gabrielově zvěstování se ukazuje transcendentální Boží přítomnost: Hospodin Bůh – skrze Marii v linii davidovské posloupnosti – dává světu svého Syna: *Počneš a porодиš Syna a dáš mu jméno Ježíš. On bude velký a bude se nazývat Syn Nejvyššího; Pán Bůh mu dá trůn jeho otce Davida* (Lk 1,31–32).

Sláva Synova božství

Výraz »syn« má zde dvojí hodnotu, protože v Kristu se intimně spojují synovské svazky s nebeským Otcem a s pozemskou matkou. Ale na vtělení se podílí také Duch svatý – a je to právě jeho zásah, který činí toto zplození jedinečným a neopakovatelným: *Duch svatý sestoupí na tebe a moc*

Nejvyššího tě zastíní: ten, který se z tebe narodí, se bude nazývat Boží Syn (Lk 1,35). **Slova, která anděl pronáší, jsou jako malé Krédo, které osvětluje Kristovu totožnost ve vztahu k dalším osobám Trojice.** A je to sborová víra Církve, kterou Lukáš klade již na počátek spásonosné plnosti času: Kristus je Syn Nejvyššího, Veliký, Svatý, Král, Věčný, jehož zrození v těle se uskutečňuje působením Ducha svatého. Proto, jak říká Jan ve svém prvním listě, *»kdo popírá Syna, nemá ani Otce«* (1 Jan 2,23).

Spoluúčast na životě Božího Syna

V centru naší víry je vtělení, v němž se zjevuje **sláva Trojice a její láska k nám**: *Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi; viděli jsme jeho slávu* (Jan 1,14). *Tak Bůh miloval svět, že dal svého jednorozenného Syna* (Jan 3,16). *V tom se projevila Boží láska k nám: Bůh seslal na svět svého jednorozenného Syna, abychom v něm měli život* (1 Jan 4,9). Z těchto slov janovských spisů můžeme pochopit, že zjevení trinitární slávy ve vtělení není prostým osvětlením, které ozařuje na okamžik temnoty, nýbrž že je to **semeno božského života uložené narvalo ve světě a v lidských srdcích.**

Príznačně je v tomto smyslu prohlášení apoštola Pavla v listě Galatánům: *Když přišla plnost času, Bůh poslal svého Syna, narozeného z ženy, podrobeného Zákonu, aby vykoupil lidi, kteří podléhali Zákonu. Tak jsme byli přijati za syny. A protože jste*

synové, poslal nám Bůh do srdce Ducha svého Syna, který volá: »Abba, Otče!« Už tedy nejsi otrok, ale syn a jako syn také dědic skrze Boha (Gal 4,4–7; srov. Řím 8,15–17). **Otec, Syn a Duch svatý jsou tedy přítomni a působí ve vtělení, aby nás vtáhli přímo do tohoto svého života.** »Všichni lidé,« potvrzuje 2. vatikánský koncil, »jsou voláni k této jednotě s Kristem, který je světlo světa; z něho vycházíme, skrze něho žijeme, k němu jsme vedeni.« (LG 3) A jak po-

JAN PAVEL II. DO FATIMY

Ve Vatikáně byl oznámen program cesty Jana Pavla II. do Fatimy ve dnech 12. až 13. května 2000. Svatý otec odletí do Lisabonu v pátek 12. května v 16.00 hod. Na letišti se uskuteční uvítací ceremoniál a po něm soukromé setkání Jana Pavla II. s portugalským prezidentem Josem Sampaielem. Pak odletí papež helikoptérou do Fatimy, kde povede v 19.45 hod. růžencovou pobožnost. V sobotu 13. května bude v 9.30 hod. celebrovat mši svatou, při které prohlásí za blahoslavené Františka a Hyacintu, děti, kterým se zjevila několikrát Panna Maria v roce 1917. Do Lisabonu odletí papež v 15.15 hod., odtud pak v 16.45 hod. se vrátí do Říma.

tvrdil sv. Cyprián, společenství Božích dětí je »lid spojený s jednotou Otce, Syna a Ducha svatého« (De orat. dom., 23).

Život Božích dětí

»Poznávat Boha a jeho Syna znamená přijímat službu společenství lásky Otce, Syna a Ducha svatého ve svém vlastním životě, který se již nyní otevírá věčnému životu v účasti na životě božském. **Život věčný je tedy život samého Boha spolu s životem Božích dětí.** Tváří v tvář této neočekávané a nevýslovné pravdě, která přichází od Boha v Kristu, musí být věřící zachyceni stále novým úžasem a bezmeznou vděčností.« (EV 37–38)

Tajemství všech tajemství

V tomto úžasu a v tomto životodárném přijímání se musíme klanět »tajemství Nejvyšší Trojice, které je hlavním tajemstvím víry a křesťanského života. Je to tajemství Boha, jaký je sám v sobě. Toto tajemství je tedy zdrojem všech ostatních tajemství víry; je světlem, které je osvětluje« (KKC 234). Ve vtělení rozjímáme o trinitární lásce, která se vysvětluje v Ježíši; láska, která není uzavřena v dokonalém prstenci světla slávy, nýbrž **vyzařuje z lidského rodu, z jeho dějin; prostupuje člověka, obrozuje ho a činí z něho syna v Synu.** A proto – jak říká sv. Ireneus – slávou Boží je živý člověk: »Gloria enim Dei vivens homo, vita autem hominis visio Dei.«⁽¹⁾ (Adv. haer. IV, 20, 7) A vidět Boha znamená být v něho proměněn: *Budeme mu podobni, protože ho budeme vidět tak, jak je* (1 Jan 3,2).

L'Osservatore Romano 6. 4. 2000
Mezititulky a zvýraznění redakce Světla

⁽¹⁾ Slávou Boží je živý člověk, životem člověka pak je patření na Boha.

Den, který učinil Pán

Zamyšlení nad úryvkem
Jan 20,1–9

**Dosud nevěděli, že podle Písma
musí vstát z mrtvých**

Chceš-li být svědkem největšího zlomu lidských dějin, musíš si přivstat. Nedej se zahanbit zbožnými ženami, které se již za tmy chystají k Ježíšovu hrobu. Ukazují ti, jak opravdová láska přemáhá bolest i strach. Připoj se k té, která spěchá napřed. Po nejdelší a nejsmutnější sobotě se Marie Magdalská nemohla dočkat, kdy bude moci pospíšit za město a vrátit se na místo, kde leží její Pán. Marii jde o více než jen o obřadní pomazání, na které v pátečním spěchu již nezbyl čas. Především chce být u toho, koho miluje. Neumí si představit, že by měla být jinde než tam, kde je Pán. Zkušenost srdce jí napovídá, že láska, kterou v sobě chová, musí mít své pokračování, i když to rozum ještě nemůže pochopit.

Ale hrob je prázdný. Ta věc se netýká jenom jí. Pomysli ihned především na apoštoly. Proč běží právě pro Petra a pro Jana? Jestliže Petr se po Pánově odchodu stává podle jeho odkazu hlavou společenství, pak Jan je jeho srdcem. Proč by mu jinak Pán svěřil svou milovanou Matku? Marie však v Janovi již dříve vytušila spřízněnou duši, jednu mezi všemi, se kterou nejspíš může sdílet to, co cítí a co prožívá.

Divíš se, že čím víc se tito dva blíží k zahradě na Kalvárii, tím více se zrychluje jejich krok? Jestliže nakonec Janovi ani nestačíš, pak je to proto, že to není jenom mládí, co jej pohání. I on spěchá podobně jako Marie především na křídlech lásky hledat svého Pána, na jehož srdce mohl položit svou hlavu. Jaká by to byla láska, která by nechtěla být na místě první?

Nahlédni s Janem do otevřeného hrobu. Pohled do prázdného prostoru, prosvětleného prvními paprsky největšího jitra, překonává to, co slyšel od Marie. Z toho, co vidí, je víc než zřejmé: z hrobu nebylo vyneseno mrtvé tělo. Plátno, do kterého v pátek zavlnuli Pána, zůstává složené na místě, kam ho položili. Jestliže zde Ježíš není, pak musel vyjít sám a musel vyjít jako živý. Jan nemá odvahu vstoupit do hrobu, jako by se bál, že naruší ten ohromující důkaz, ale nemá ani odvahu vyslovit, co si myslí.

Ustup spolu s ním stranou a uvolni místo Petrovi s vědomím, že je to právě on, komu přísluší, aby vstoupil na toto slavné místo jako

první ze všech svědků. I on zůstává ohromen. Jak pozvolna a těžce se rodí skutečná velikonoční radost. Není lehké přijmout skutečnost, že ta překvapující prázdnota je ve skutečnosti svědectvím a dokladem tak velikého daru, že jej nechápeš právě pro jeho nesmírnost, neboť se vymyká veškeré dosavadní lidské zkušenosti. Ale proč by Bůh nemohl obdarovat darem větším, než jsi schopen pojmout?

Petře a Jene, vy jste to nečekali? Tři roky vás připravoval Ježíš na tento okamžik. Byla to jedna z věcí, kterou vám říkal zcela otevřeně: *Vám je dáno znát tajemství nebeského království.*⁽¹⁾ Jen si vzpomeňte, jak jste sestupovali z hory po Pánově proměnění. Co vám tehdy Ježíš řekl: *Abyste nikomu nevypravovali, co jste viděli, dokud Syn člověka nevstane z mrtvých.*⁽²⁾ Nepoučoval vás pak, když jste chodili Galileji: *Syn člověka bude vydán lidem do rukou a zabijí ho, ale za tři dni po své smrti vstane?*⁽³⁾ Nevzal si vás stranou, když jste šli do Jeruzaléma a neřekl vám: *Hle, jdeme do Jeruzaléma a Syn člověka bude vydán velekněžím a učitelům Zákona. Odsoudí ho k smrti, vydají ho pohanům a budou se mu posmívat a plivat na něj a zbičují a zabijí ho, ale po třech dnech vstane?*⁽⁴⁾ Mohl Ježíš mluvit jasněji?

Proč mlčíte?

Jak je zřejmé, ani oni z toho neporozuměli ničemu,⁽⁵⁾ jeho slova, jim připadala jako plané řeči.⁽⁶⁾ Uvědom si proto jednu věc: že jsi schopen nechápat a doslova nevnímat i tu nejjasnější Ježíšovu řeč. Odmitavý postoj tvé přirozenosti a tvého návyku může být tak silný, že budeš ušima poslouchat, a nepochopíš, očima budeš hledět, a neuvidíš.⁽⁷⁾ Co to znamená? Otevřít se velikonoční víře znamená zapomenout na sebe a přijmout vše překračující Boží moc. Boží dary nemůžeš chtít pojmout do své omezenosti, ale naopak pro jejich nesmírnost musíš se jimi nechat uchvátit a vstupovat do nich s pokorou jako do tajemného hrobního prostoru. Přestaň spoléhat na jistotu svých soudů, na hranice svých měřítek, na svá lidská přání, ale ustavičně se ptej: *Můj Pane, slyším tak, jak mám slyšet? Vidím tak, jak mám vidět? Chápu tak, jak mám chápat?*

Můj Ježíši, uděl mi milost, ať odcházím od tvého prázdného hrobu poučen, že nikdy nemohu být dost pokorný. Mám-li ti porozumět, musím pochopit, že sám o sobě nejsem schopen pochopit vůbec nic.

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ Mt 13,11; ⁽²⁾ Mk 9,9; ⁽³⁾ Mk 9,31;

⁽⁴⁾ Mk 10,33–34; ⁽⁵⁾ Lk 18,33; ⁽⁶⁾ Lk 24,11;

⁽⁷⁾ Mt 13,14.

Kěž prožívání velikonočních tajemství v tomto Milostivém roku Velkého jubilea nás proměňuje v opravdové velikonoční křesťany. V síle víry v Kristovo vítězství nade vším zlem, v síle jeho oběti Kříže a Eucharistie ať žijeme smíření s Bohem i s lidmi, dovedeme velkodušně odpuštět, snášet těžkosti a šířit kolem sebe Kristův pokoj, naději a radost. Tyto velikonoční milosti svým čtenářům přeje a vyprošuje redakce SVĚTLA.

LITURGICKÁ ČTENÍ

1. čtení – Sk 10,34a.37–43

Petr se ujal slova a promluvil: „Vy víte, co se po křtu, který hlásal Jan, událo nejdříve v Galileji, a potom po celém Judsku: Jak Bůh pomazal Duchem svatým a mocí Ježíše z Nazareta, jak on všude procházel, a protože Bůh byl s ním, uzdravoval všechny, které opanoval ďábel. A my jsme svědky všeho toho, co konal v Judsku a v Jeruzalémě. Ale pověsili ho na dřevo a zabili. Bůh jej však třetího dne vzkřísil a dal mu, aby se viditelně ukázal ne všemu lidu, ale jen těm, které Bůh předem vyvolil za svědky, totiž nám, kteří jsme s ním jedli a pili po jeho zmrtvýchvstání. On nám přikázal, abychom to hlásali lidu a se vši rozhodností dosvědčovali: To je Bohem ustanovený soudce nad živými i mrtvými. O něm vydávají svědectví všichni proroci, že skrze něho dostane odpuštění hříchů každý, kdo v něho věří.“

2. čtení – Kol 3,1–4

Bratři! Když jste s Kristem byli vzkříšeni, usilujte o to, co pochází shůry, kde je Kristus po Boží pravici. Na to myslíte, co pochází shůry, ne na to, co je na zemi. Jste přece už mrtví a váš život je s Kristem skrytý v Bohu. Ale až se ukáže Kristus, náš život, potom se i vy s ním ukážete ve slávě.

Evangelium – Jan 20,1–9

Prvního dne v týdnu přišla Marie Magdalská časně ráno ještě za tmy ke hrobu a viděla, že je kámen od hrobu odstraněn. Běžela proto k Simonu Petrovi a k tomu druhému učedníkovi, kterého Ježíš miloval, a řekla jim: „Vzali Pána z hrobu a nevíme, kam ho položili.“ Petr a ten druhý učedník tedy vyšli a zamířili ke hrobu. Oba běželi zároveň, ale ten druhý učedník byl rychlejší než Petr a doběhl k hrobu první. Naklonil se dovnitř a viděl, že tam leží pruhy plátna, ale dovnitř nevešel. Pak za ním přišel i Šimon Petr, vešel do hrobky a viděl, že tam leží pruhy plátna. Rouška však, která byla na Ježíšově hlavě, neležela u těch pruhů plátna, ale složená zvlášť na jiném místě. Potom vstoupil i ten druhý učedník, který přišel k hrobu první, viděl a uvěřil. Ještě totiž nerozuměli Písmu, že Ježíš musí vstát z mrtvých.

Zmrtvýchvstalý Ježíš a jeho Matka

Evangelisté o tom neříkají vůbec nic. Ale podle staré tradice byla Panna Maria první, kdo spatřil zmrtvýchvstalého Ježíše. O této tradici existují četná svědectví. I Jan Pavel II. se k tomu vrací.

Stalo se to za jarního rána v jedné vesničce ve vzdálené provincii římské říše. Prosté patnáctileté dívce se zjevil anděl. Toto zjevení nemělo v sobě nic abstraktního. Obsahem andělova zjevení byl tak docela reálný příběh, že měl prostoupit a změnit celé lidské dějiny: »Počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš,« řekla tajemná bytost dívce. A dívka navzdory svému zmatku řekla své pokorné Ano: »Jsem služebnice Páně, ať se mi stane podle tvého slova.« S tímto Ano začaly dějiny křesťanství. Maria se stala svědkyní celého pozemského života svého Syna. Byla svědkyní prvních třiceti let jeho života, kdy jako tesař žil ve skrytosti Nazareta, i tři let jeho veřejného působení. Byla svědkyní jeho zázraků a především úžasu jeho prvních učedníků. Byla svědkyní prostého nadšení zástupů i pronásledování, které mu připravili náboženští předáci. Konečně, byla u něho, když umíral na kříži, popravený spolu s dvěma zločinci. V tu hodinu se většina jeho učedníků ze strachu rozutekla. Jeden z nich jej zradil, druhý jej zapřel. Přísahal, že ho vůbec nezná. Ale Matka vydržela pod křížem, na kterém její Syn zemřel, a s ní vytrvali jen někteří. Maria tedy všechno spoluprožila, celý jeho neobvyklý příběh, který jediný dal smysl lidským dějinám.

Papežova řeč

A to je skutečně všechno? Ne, nikoliv všechno, pokud sledujeme to, co několik přátel jejího Syna, Matouš, Jan a dva další učedníci Marek a Lukáš, napsali podle své paměti. Podle jejich vyprávění by Maria nebyla svědkem největší a rozhodující události, bez které by naše víra byla k ničemu, jak později

napsal Pavel z Tarsu: zmrtvýchvstání jejího Syna.

Podle svědectví evangelia viděla jako první Spasitele bývalá prostitutka Marie z Magdaly. Pak ho viděly jiné ženy a dva učedníci na cestě do Emauz a nakonec 11 apoštolů. Podle toho tedy jej jeho Matka nespátřila. Anděl oznámil o velikonočním ránu několika ženám: *Není zde, vstal z mrtvých.* A Marii nikdo neuvědomil?

O Velikonočním pondělí 1994 vystoupil Jan Pavel II. jako obvykle v okně svého příbytku, aby se pomodlil *Regina coeli* a pozdravil poutníky, kteří se shromáždili, aby jej slyšeli: »Víte, proč se dnešní svátek nazývá také andělským pondělkem?« začal svou promluvu. »Protože Matka Boží, které anděl jako první oznámil vtělení Božího Syna, byla také první, kdo přijala zprávu o jeho zmrtvýchvstání.« Někteří věřící byli zmateni a několik dní na to se všechny italské noviny věnovaly jednomu tématu: »Papež opravuje evangelia o Kristově zmrtvýchvstání,« stálo na první stránce *Corriere della Sera*. »Šokující slova,« napsala *La Repubblica*. »Wojtyla je revizionista,« napsal filozof a teolog Sergio Quinzio. A když napomenul papeže, aby se »vyhýbal takovým veřejným prohlášením«, dodal: »Žádný opravdu pravověrný umělec nezobrazil toto „první oznámení“ o zmrtvýchvstání Matce Boží.«

Bylo vůbec možné, aby papež, první strážce církevní tradice, předkládal věřícím něco zcela nového? Nikoliv. To nebylo možné.

Velmi stará tradice

Že se Ježíš ukázal své Matce, pokládá se na základě staré tradice za jisté. I liturgie zná tuto

tradici, oslavuje ji a dokládá to ikonografie. Velcí zakladatelé řádů jako sv. Ignác a sv. Terezie z Avily o tom hovoří. Potvrzuje to i františkánská korunka, růženec, který je rozšířený mezi žáky sv. Františka na všech pěti kontinentech. Konečně hovoří o tom ústní tradice. Ta se sice neopírá o Písma Nového zákona (protože »kdyby mělo být všechno napsáno..., neobsáhly by to všechny knihy světa,« uzavírá sv. Jan), ale sahá pravděpodobně až k apoštolům. Jedná se přitom o hluboce lidskou tradici, která upadla u dnešních křesťanů v zapomenutí pro trestuhodnou lhostejnost a zapomnětlivost.

»Že Kristovo zjevení jeho Matce je výmysl? Co za nesmysl! Pro východní i západní tradici se jedná o zcela jistou událost, i když autoři Nového zákona tuto událost nepopisují.« Pro P. Georga Ghariba, odborníka na ikonografii, nemůže o tom být žádných pochyb. »Podívejte se a vysvětlete mi, jak někdo jako Sergio Quinzio může tvrdit, že „žádný pravověrný umělec nezobrazil scénu prvního oznámení o zmrtvýchvstání, kterého se dostalo Marii“.« A vytahuje ze své aktovky celé tucty reprodukcí: ikon, miniatur, oltářních obrazů, okenních maleb z katedrál. Všechny představují stejné téma: zmrtvýchvstalý Kristus se zjevuje své Matce.

Ale jsou to nejen ikonografická svědectví, která potvrzují existenci této tradice. Jsou také nesčetné písemné doklady. Nejstarší text, který nám ukazuje, jak se v prvních křesťanských stoletích rozšířilo přesvědčení, že zmrtvýchvstalý Ježíš Kristus se ukázal své Matce, je *Diatessaron* neboli evangelijní konkordance od Taciána (shrnutí čtyř evangelií z druhého stole-

ti). Syrská církev používala *Diatessaron* jako oficiální text v liturgii až do pátého století, kdy jej nahradil kánon čtyř evangelií.

Sv. Efrém Syrský napsal v r. 360 komentář, který dokládá, že v jeho době se toto zjevení přijímalo obecně bez výhrad. Ale této jistotě, rozšířené v rané církvi, chyběl biblický podklad evangelií. Aby se tato obtíž překonala, dopustil se sv. Efrém, a po něm i Tacián, exegetického omylu, který se určitou dobu pravidelně vracel: ztožnil Matku Boží s Marií Magdalskou, která za nedělního jitra přišla ke hrobu.

Podobnému omylu podlehl i sv. Jan Zlatoústý v r. 390. I on byl tak přesvědčen o Kristově zjevení Panně Marii, že v jedné homilii na Matoušovo evangelium prohlásil, že zmrtvýchvstalý Kristus se ukázal »své Matce, která je ve skutečnosti Pannou, zatímco evangelia ji označují za matku Jakubovu...«

Také v *Knize zmrtvýchvstání apoštola Bartoloměje*, která pochází ze stejné doby, byla Maria mezi těmi ženami, které přišly časně ráno ko hrobu. Ježíš ji zde zdraví těmito slovy: »Buď pozdravena, má Matko! Buď pozdravena, má svatá schránko! Buď pozdravena ty, která jsi dala život celému světu! Buď pozdravena ty, která jsi ve svém lůně nosila život celého vesmíru!« Ježíš dává v tomto textu Marii za úkol, aby oznámila apoštolům událost jeho zmrtvýchvstání. Tak Maria spěchá k Petrovi, který na její slova odpoví: »Ó Maria, ty jsi první mezi ženami, protože ty jsi mu dala život zde na zemi. Ty jsi také první, které oznámil, že odchází k Otci.« Autor dodává: »Všichni apoštolové se velice zaradovali, když se dověděli od Ma-

rie, jeho Matky, že Pán vstal z mrtvých.«

Sv. Epifanius, který žil rovněž ve čtvrtém století, byl první, kdo necítil povinnost dokazovat zjevení Marii tím, že by ji identifikoval s ženami u hrobu. Podle Epifania zjevil se Ježíš v domě »Miláčka Páně«, kterého podle jeho evangelia nazývá také teologem. Její Syn mu svědčil svou Matku pod křížem, a proto od té doby bydlela v jeho domě.

Zjevení se podle sv. Epifania tedy uskutečnilo v Janově domě. »Matka Boží nešla tu noc k hrobu, protože byla bolestí celá vysílená,« píše mnich ve své *Řeči o životě nejsvětější Bohorodičky*. »Ale zatímco anděl mluvil s Marií Magdalskou, zjevil se Ježíš Marii v teologově domě, tj. na Sionu.«

Ježíš se zjevil své Matce

Na tomto místě chceme dát slovo některým církevním Otcům a starým křesťanským spisovatelům. Jedná se přitom jen o některé z mnoha, kteří poukazují na tuto tradici.

»Je proto velice rozumné věřit, že jinou Marií byla Matka Boží, neboť ona byla zcela nepochybně přítomna umučení; je proto přiměřené, aby zvěstovala radost; ona, příčina radosti, ona, která přijala slavné „Bud' zdráva, milostiplná, Pán s tebou“, a naplnila vůli Páně.« (Severius z Antiochie, 465–538)

»Kéž bych mohl spatřit tu propukající slávu. Kéž bych mohl slyšet onen hlas, který vyslovuje slova sladkosti a plná milosti. Jak příchod, tak i zmrtvýchvstání zvěstuje nejdříve Matce (...). Panně, která chválila a vroucně prosila Boha, ukázal Syn jako první světlo svého zmrtvýchvstání (...) a pocítil ji tím, že se jí zjevil.« (Řehoř z Nikomédie, 9. století)

»Ale bezprostředně nato měla před očima onu sladkou a velkou událost, totiž Ježíše Krista, který krátce před tím byl položen do

hrobu (...), ale třetího dne vstal k životu. Poznala svého nejmilovanějšího Syna, objala toho, po němž toužila, s úctou a s ohledem, s radostí a s láskou. A těšila se z okamžiku jeho přítomných událostí i ze vzpomínek na minulé, které chovala v srdci, v nevýslovné radosti.« (Jan Mauropus, 11. století)

»Matka Boží přijala radostné poselství o zmrtvýchvstání Páně přede všemi lidmi, jak bylo správné a přiměřené; právě ona spatřila Zmrtvýchvstalého jako první ze všech a radovala se z něho (...) a slyšela svým vlastním sluchem jeho hlas. Ale také jako první a jediná se dotýkala jeho rukou a jeho svatých nohou.« (Řehoř z Palamasu, 1296–1359)

»Pomyslete, že panny byly poctěny, když viděly Pána dříve než apoštolové. (...) Pak i Maria musela vidět zmrtvýchvstání Pána: ona byla první, kdo uviděla a uvěřila.« (Svatý Ambrož, 337–397)

»Před Mariiným zrakem stannul ozářen světlem Pán a ukázal se jí. Především jí, protože ona to byla, jeho Matka, věrná svědkyně velkého divu, který byl kdysi cestou, po níž přišel mezi nás, a která ohlašovala jeho, když se vrátil.« (Sedulius, 5. století)

»Není možno uvěřit, že Maria nespátřila zmrtvýchvstalého Pána a že Matku není možno přičíst k očitým svědkům. Zdá se, že to neodpovídá zpráve evangelia, podle které se Ježíš po svém zmrtvýchvstání ukázal nejdříve Marii Magdalské? Co by mohla křesťanská horlivost vymyslet, aby to více odpovídalo pravdě evangelia?« (Rupert z Deutz, 1075–1130)

»Nejdříve se zjevil Marii Magdaléně. Ona patří k těm, kterým dal důkaz svého zmrtvýchvstání. Ale především se ukázal své Matce, nejsvětější Panně a Matce Boží. Ne proto, aby jí dal důkaz svého zmrtvýchvstání, nýbrž aby ji potěšil svým pohledem, zatímco Marii Mag-

dalské dal důkaz svého zmrtvýchvstání.« (Sv. Lev Veliký, cca 390–461)

Regina coeli, laetare!

I liturgie, která vyjadřuje smýšlení Církve, udržuje dlouho tuto tradici. Především pak byzantská liturgie. Romanus de Melode, největší skladatel hymnů, jakého řecká církev vůbec měla, napsal v 6. století v *Maria pod křížem*: »Odvahu, Matko, budeš první, kdo mě uvidí, až vstanu z hrobu. Přijdu, abych ti ukázal, z jakých trestů jsem vysvobodil Adama, a jakou námahu jsem proto vzal na sebe. Svým přátelům ukážu rány svých rukou. A ty, Matko, budeš mě moci jako dříve pozorovat a budeš volat s ulehčením: „On, můj Syn a můj Bůh, vykoupil mě otce!“«

Církev byzantského ritu zpívá ještě dnes prastarý hymnus *Apolitikion*, který pravidelně každý rok opakuje: »Ty jsi přemohl podsvětí a nestal ses jeho kořistí. Ty jsi šel vstříc Panně a daroval jsi život.« V *Megalinarionu*, východním kánonu sv. Jana Damascénského (žil v 8. století), se zpívá: »Anděl volal k blahoslavené: Raduj se, Panno! Ještě jednou ti pravím: Raduj se! Tvůj Syn vstal třetího dne z hrobu!« A každý rok zpívá byzantská církev o druhé neděli po Velikonocích kánon o Matce Boží, který složil Tao-fanes Graptos, palestinský básník (†840): »Ty jsi první přijala pozdrav radosti, protože jsi příčinou radosti celého okrsku zemského.« Dlouhou dobu souhlasila západní liturgie v tomto směru s východní. Kdo sledoval ve vrcholném středověku v den Zmrtvýchvstání oraci západo-gótského ritu, slyšel, jak »Panna si to zasloužila, aby přijala od anděla zvěst, že tě již nemá oplakávat jako mrtvého, protože jak jen možno brzy uvidíš ho jako Zmrtvýchvstalého.«

Existují nejen písemná svědectví o této tradici. V pozdním středověku se konaly představe-

ni mystérií na náměstích měst i na vesnicích, kde měla místo následující scéna: Archanděl Gabriel se zjevil Panně Marii, aby jí oznámil zmrtvýchvstání, tak jako jí oznámil vtělení Božího Syna. Radostný pozdrav, kterým ji božský posel při té příležitosti pozdravil: *Regina coeli, laetare*, zaznívá znovu a znovu v modlitbě, která ve velikonoční době nahrazuje modlitbu *Anděl Páně*. A tuto modlitbu se dnes modlí křesťané na celém světě, aniž by znali její pravý původ.

Také svatý Ignác

I v době protireformace se pokládala za jistou tradice, že Ježíš se zjevil své Matce. Svatý Ignác z Loyoly, zakladatel Tovaryšstva Ježíšova, nadepsal svou první poznámku ke čtvrtému týdnu *Duchovních cvičení* takto: »První rozjímání je o tom, jak Kristus, náš Pán, se zjevil naší milé Paní«. A pokračuje: »Kristus se vrátil zpět do svého hrobu (po svém sestoupení do říše smrti). A po svém zmrtvýchvstání se se zjevil s tělem i duší své pozeňnané Matce.«

Snad se Ignác nechal inspirovat svou cestou do Jeruzaléma v r. 1529, při které navštívil Svatý Hrob. Vedle místa, kde podle tradice bylo pohřbeno Ježíšovo tělo, tedy kde se uskutečnilo zmrtvýchvstání, stojí kaple, která je zasvěcena »Zjevení zmrtvýchvstalého Krista své Matce«.

A svatá Terezie z Avily, reformátorka karmelitánského řádu, potvrzuje v jednom vlastnoručně napsaném textu, který se uchovává v klášteře bosých karmelitek u sv. Jiljí v Římě, že viděla v dubnu r. 1571 Krista: »Řekl mi, že se ihned po zmrtvýchvstání ukázal naší Paní, protože ona ho potřebovala. Bolest ji tak sklíčila a byla zármutkem tak bez sebe, že ani nemohla přijít k sobě, aby zkusila tuto radost. Pán pobýval u ní dlouhou dobu, protože potřebovala tuto útěchu.«

30giorni 5/94
Překlad -lš-

Ježíš Kristus – stavitel mostů od smrti k životu

»Ještě nikdo se odtamtud nevrátil,« říkají někdy lidé, když přijde řeč na téma »život po smrti«. Ale tady je kardinální omyl, protože je zde jeden, a to jediný, kdo se ze smrti vrátil k životu, totiž Ježíš Kristus před takřka 2 000 lety. Postavil most od smrti k životu, takže smrt ve víře v Ježíše Krista znamená pouze změnu prostředí z jedné Boží ruky do druhé.

Kristus se po svém zmrtvýchvstání neukázal svým nepřátelům. Nevěra je slepá. Ale pro okruh svých přátel stojí jasně ve světle zmrtvýchvstání a odhaluje jim trojí skutečnost:

1. Jeho zmrtvýchvstání ukazuje veliký cíl, kterému jdeme vstříc, totiž život, věčné Velikonoce u Otce.

Nový život, do kterého on sám vstoupil a který nám rozličným způsobem sděluje, nám umožňuje, abychom i my mohli jít světem jako zmrtvýchvstali. I my jsme přemohli smrt. To je jedna ze základních myšlenek apoštola Pavla: *Jste už přece mrtví a náš život je s Kristem skrytý v Bohu* (Kol 3,3). *Když jste byli s Kristem vzkříšeni, usilujte o to, co pochází shůry* (tamtéž, 3,1), píše Kolosanům. Kristovu smrt a vzkříšení prožíváme ve svátostech, především ve křtu. Jinou cestu nám ukazuje Jan: *My víme, že jsme přešli ze smrti do života, protože milujeme bratry* (1 Jan 3,14).

Touto velikonoční cestou šla svatá Edita Steinová a Matka Tereza z Kalkaty, mnoho současníků kráčí touto cestou lásky bez povšimnutí veřejností kolem nás. Média jsou pro to slepá. Proto máme více důvodů, než povrchně tušíme, abychom pečovali o velikonoční zárodek v nás a kolem nás.

Ale na druhé straně nepodléhejme klamu! Pravděpodobně by Jan ve svém listě jinak reagoval na poměry v dnešní společnosti a ve světě. Asi by napsal: »Vidíme, že jsme klesli zpět ze života do smrti, protože nechráníme právě ty nejslabší ve společnosti, nenarozené a nemocné mezi nenarozenými.« Stali jsme se zestařelým a unaveným národem. Nic není pro nás důležitější než nové Velikonoce! Důvěřujme znovu životu, protože od Velikonoc Bůh opět žije s námi!

2. Zmrtvýchvstálý nám ukazuje, jak je možno překonat jedinou překážku na cestě k velikonočnímu cíli: hřích.

Předává apoštolům večer velikonočního dne moc odpouštět hříchy: Když náhle stannul uprostřed nich, ukázal jim své rány, dechl na ně a řekl: »Komu hříchy odpustí-

te, tomu jsou odpuštěny« (Jan 20,22–23). Velikonoční dech Ducha svatého vane ze svátosti pokání a činí z nás nové, tzn. velikonoční lidi. Hřích, který nás činí starými a odpornými, přemáhá nám slíbené Kristovo velikonoční vítězství ve svátosti pokání. Dělá člověka nového a mladého, očiš-

tuje ho ode vši škváry a hnusu a působí, že se opět stáváme živoucími údy Kristova Těla. *Odstraňte starý kvas* (1 Kor 5,7), vyzývá nás apoštol Pavel.

Vlastně existuje jen jeden hřích: totiž být starým člověkem, tzn. člověkem, který věří, že Bůh ho už nemůže obnovit, že je už tak ztuhlým a strnulým člověkem, že už nemůže vykročit ze sebe do zářivé svobody Božích dětí. Dech velikonočního Ducha Kristova, který odvál kámen od hrobu, je schopný odvalit všechny balvany z našeho srdce, načež se probudíme k novému, nezátíženému životu ve velikonoční Kristově milosti.

Některé nešťastníky a těžce zraněné je možno zachránit jen dýcháním z úst do úst. To se děje o Velikonocích, když Pán vdechuje své Církvě dech zmrtvýchvstání, aby jí dal podíl na svém zmrtvýchvstání. Při tom je jí uloženo, aby tento velikonoční vdechnutý dech dále předávala nám, kteří si vypošujeme od Boha odpuštění. Pak se probouzíme k velikonočnímu životu, který se už neorientuje na smrti propadlý svět, nýbrž na Boží lásku, která směřuje k budoucnosti. Křesťané jsou lidé Velikonoc. A lidé Velikonoc jsou osvícení lidé, které vede

Kristův velikonoční duch. Pro ně ztratil čas zcela své omezení a zúžení, neboť vědí, že mají před sebou větší budoucnost, než je přítomnost a minulost dohromady. Proto si zachovávají i při velkém zatížení dlouhý dech. Jsou schopni kráčet vstříc výzvám života s odevzdaností a schopností činu právě jako lidé Velikonoc.

3. Zmrtvýchvstálý vysvětluje svým učedníkům cestou do Emauz Písmo svaté, které píše o něm, a dá se jim poznat při lámání chleba.

Když vzal do rukou chléb, požehnal jej a lámal, otevřely se učedníkům oči (srov. Lk 24,30–31). Na tomto místě jim dal účast na svém velikonočním životě, který prošel smrtí a zmrtvýchvstáním. Církev jako společenství velikonočních lidí je podporována touto nezničitelností. Ve všech dobách procházela smrtí a znovu z mrtvých povstávala. Vždy se někdo domníval, že už ji pohřbil, a ona vždy znovu slavila navzdory všem své zmrtvýchvstání. Nesčetněkrát ji někdo hlídal v hrobě a zahradil východ ke světu balvany násilí. Velikonoční život se prodral všemi štetbinami a mezerami, osvobodil se ze svazků násilí. Překonání komunismu v Evropě je toho historickým důkazem.

Eucharistie je zpodstatnělou láskou Boží, která na kříži skrze smrt přešla do života. Z tohoto přesvědčení vycházel mylný obyčej prvních křesťanů vkládat zesnulým do otevřených úst do hrobu svaté přijímání jako záruku přechodu ze smrti do života. I když tuto praxi nemůžeme vzhledem k jejímu magickému pojetí schvalovat, samo pozadí této záležitosti je správné. Eucharistie je pro křesťana zárukou, že pro něho je smrt přechodem k životu.

Po proměňování při mši svaté volá kněz nebo jáhen: »Mysterium fidei – tajemství víry.« A věřící odpovídají: »Tvoji smrti zvěstujeme, tvé vzkříšení vyznáváme, na tvůj příchod čekáme.« Každá mše svatá je účastí na velikonočním tajemství.

Velikonoce neznají západu, protože eucharistická slavnost velikonočního Vítěze nemá konce, dokud Pán nepřijde jako oslavený a zmrtvýchvstálý s velikou mocí a slávou, aby svět a lidi přivedl zpět k Otci. To je velikonoční perspektiva křesťanství. Proto má Církev všechny důvody, aby s důvěrou a nadějí procházela přítomností a dívala se k budoucnosti. *»Mějte důvěru, já jsem přemohl svět!«* (Jan 16,33).

Preklad -lš-

Křest jako ztotožnění s Ježíšem Kristem

Obnova křestního slibu a oslava Kristova vítězství nad smrtí

Křtem svatým se nám dostává odpuštění hříchů a účasti na životě zmrtvýchvstalého Krista spolu se zvláštním ztotožněním s naším Vykupitelem. Bůh nás povolal k tomu, abychom *byli ve shodě s obrazem jeho Syna* (Řím 8,29). Tato *shoda* působí, že křest, na rozdíl od svátosti pokání, se nemůže opakovat. Jsme poznamenáni nesmazatelnou duchovní pečeti, která zůstává vtisknuta do naší duše jednou provždy. Posvěcující milost, přátelství s Bohem, můžeme sice svým hříchem ztratit, ale navždy zůstáváme vnitřně poznamenáni nezrušitelným znamením.

Toto vnitřní poznamenání nás zapojuje do bohaté sítě vnitřních vztahů uvnitř Církve. Především nás toto nezrušitelné znamení, křestní svátostný charakter, připodobňuje ke Kristu. Křest a biřmování zakládají naši účast na všeobecném kněžství všech křesťanů. S Kristem jsme přiřazeni k Boží slávě a posvěcení lidí.

Z připodobnění ke Kristu vyplývají některé významné důsledky. Nezrušitelné znamení křtu svatého nás odlišuje od nepokřtěných. Uschopňuje nás ke službě Bohu a k přijímání dalších milostí nezbytných pro křesťanský život. Svátostný charakter však není pouze dar, ale také úkol: zavazuje nás, abychom sloužili Bohu a vedli takový život, který vydává svědectví o křesťanské víře. Co jsme řekli o svátostném charakteru křtu, můžeme odpovídajícím způsobem přenést i na svátost biřmování a svátost svěcení kněží, které také vtiskují zvláštní vnitřní charakter.

Křest jako začlenění do Církve

Nezrušitelné znamení křtu znamená, že přijímáme tuto svátost nejen pro svou osobní

spásu, ale jako členové Církve. Být pokřtěn a být v Církvi jsou skutečnosti, které k sobě nerozlučně patří. I zde je nutné nahlédnout do Písma svatého. Svátý Pavel přirovnává křest k začlenění do těla s mnoha údy: *My všichni jsme byli pokřtěni jedním Duchem v jedno tělo* (1 Kor 12,13). Apoštol zdůrazňuje, že v tomto těle má každý úd svůj vlastní úkol. Je důležité, aby všechny údy byly svorně pospolu. Apoštol upozorňuje: Ne všichni jsou apoštolové, proroci, učitelé. Ne všichni mají sílu působit zázraky, uzdravovat nemoci, mluvit jazyky. Ale všichni náležejí k jednomu Kristovu tělu v síle Ducha svatého. A všichni jsou povoláni, aby žili s dary, které obdrželi o Boha, ve všeobjímajícím a stále trvajícím daru lásky (1 Kor 12–13).

Obraz Církve jako *Kristova těla* je možno pochopit ve spojitosti s obrácením apoštola Pav-

la. Pronásledovateli křesťanů se na cestě do Damašku ukazuje zmrtvýchvstalý Kristus a klade mu otázku: *»Šavle, Šavle, proč mne pronásleduješ?«* A na Pavlovi otázku: *»Kdo jsi, Pane?«* přichází odpověď: *»Já jsem Ježíš, kterého ty pronásleduješ«* (Sk 9,4–5).

Zmrtvýchvstalý Pán se zde tedy ztotožňuje s učedníky, které Šavel pronásleduje. Toto ztotožnění se zakládá na bytostné skutečnosti křtu a nachází svůj střed ve slavení Eucharistie, ve které křesťané přijímají Tělo

ukřižovaného a zmrtvýchvstalého Pána.

Na tomto svátostném základě jsou Kristus a Církev nerozdělitelní. Kristus a Církev patří k sobě: Hlava Církve není myslitelná bez těla a tělo bez hlavy. Křest tedy začleňuje křesťany do celého společenství Církve.

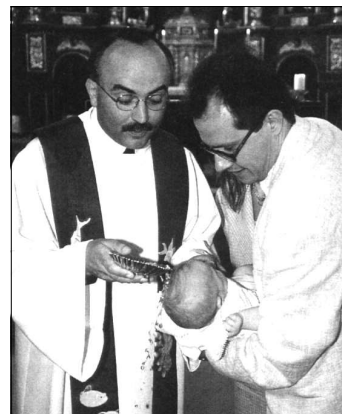
Tento celek je opět díky Kristovu ustanovení hierarchicky rozčleněn: Rozhodující úlohu mají biskupové jako nástupci apoštolů; biskupové pak opět musí stát ve společenství s papežem, nástupcem Petrovým. Z toho důvodu je v každé mši svaté, která je centrem křesťanského života, vždy v eucharistické modlitbě jmenován papež a místní biskup. Od křtu vede tedy linie ke konkrétnímu společenství s papežem a biskupem.

Katechismus katolické církve k tomu píše: *»Když se pokřtěný stal údem Církve, již nepatří sám sobě, nýbrž tomu, který pro nás vstal z mrtvých. Proto je povolán, aby se podřídil druhým, aby jim sloužil ve společenství Církve a aby s nimi jednal s úctou a láskou.«* (KKC 1269)

Ztotožnění s Církví jako důsledek křtu

Občas se vynoří myšlenka, někdy dokonce i mezi teology: Postačí určitým způsobem se s Církví identifikovat. Mnozí lidé používají společenství Církve jako jakýsi supermarket: některé zboží se jim zdá zajímavé, jako např. určité ceremonie pro ozdobu klíčových bodů života (zrození, dosažení dospělosti, uzavření sňatku, smrti). Ostatní zboží zůstává nepovšimnuto, nebo dokonce s odporem vráceno, jako např. určité konkretizace Desatera Božích přikázání. Supermarketní mentalita je vhodná při návštěvě nákupních hal, nikoliv však v chování

vůči Církvi. Především křesťan sám je členem Církve a taková pouze částečná výběrová identifikace není legitimní. Křest nás nepřijímá a nezačleňuje do Církve pouze částečně, nýbrž úplně. Proto se požaduje úplné ztotožnění s Církví.

Úplná identifikace přirozeně neznamená, že přitakám k hříchům a chybám členů Církve. Ztotožnit se s Církví znamená důsledně se hlásit ke stavu pokřtěného a přijímat všechno, co skrze Církev pochází od Krista. Tento trvalý původ Církve v Kristu souvisí se třemi skutečnostmi: 1) s vírou; 2) s bohoslužbou a především se svátostmi; 3) s hierarchickým vedením v apoštolské poslušnosti.

Víra, bohoslužba a vedení: Připomeňme si krátce tyto svazky (lat. *vincula*, jak jsou nazývány v teologické řeči).

Katolická víra je úzce spjata s křtem. Bez víry není křest možný. To platí i pro křest dětí, při kterém vyznávají víru jménem dítěte rodiče a kmotří.

I bohoslužba Církve je úzce spjata s křtem. Již oslovení Boha *»Otče«* se zakládá na hluboce založeném Božím dětství, které získáváme milostiplnou účastí na Božím synovství Ježíše Krista. Tak píše sv. Pavel v listu Galaťanům: *»Vy všichni jste totiž Boží děti skrze víru v Ježíše Krista, vy všichni, pokřtěni v Krista, oblékli jste se*

v Krista (Gal 3,26–27). Když se modlíme, když společně slavíme bohoslužbu, uskutečňuje se tato milostiplná totožnost s Ježíšem Kristem v síle Ducha svatého.

Ale toto společenství v bohoslužbě se neuskutečňuje formou soukromého sdružení. Důležité je společenství s papežem a s biskupy s ním spojenými. Svátost svěcení, od apoštolských dob předávaná skrze vkládání rukou a modlitbu, uděluje biskupům kněžím a jáhnům zvláštní připodobnění ke Kristu jakožto hlavě Církve. Druhý vatikánský koncil říká, že »skrze vkládání rukou a slovy svěcení se uděluje milost Ducha svatého a vtiskuje posvátné znamení, takže biskupové jedinečným a viditelným způsobem zaujímají místo samého Krista učitele, pastýře a velekněze a jednají v jeho zastoupení« (in persona Christi; LG 21).

Obnova křtu jako trvalý úkol

Svátost křtu v sobě zahrnuje nesmírné bohatství. Je důležité, abychom v této těžké době zůstali věrni našemu křestnímu zasvěcení, abychom byli připraveni naslouchat autentickému hlasu Církve a nikdy se od něho neodchylovali. K tomu nám jistě pomáhá trvalé vědomí, že jsme byli pokřtěni. Snažme se obnovovat v sobě stále prameny křestní milosti, aby z nich milost prýštila stále silněji. Obnovování křestního zasvěcení je trvalý úkol.

Svatý Řehoř Naziánský nám říká: »Křest je nejkrásnější a nejvznešenější Boží dar... Nazýváme ho darem, milostí, pomazáním, osvícením, šatem neporušitelnosti, koupelí obnovy, pečeti a vším, co je nejceněnější. *Dar*, protože je dán těm, kteří nic nepřinášejí; *křest*, protože hřích je pohřben do vody; *pomazání*, protože je svatý a královský (takoví jsou ti, kdo jsou pomazáni); *osvícení*, protože je oslnivým světlem; *šat*, protože zakrývá naši hanbu; *koupel*, protože nás umývá; *pečeť*, protože nás chrání a je znamením Boží svrchovanosti.« (Or. 40, 3–4, srov. KKC 1216.)

Prof. M. Hauke

Vítězství důvěry v Boha

O vítězství důvěry v Boha v těžkém konfliktu svědomí referují dva následující texty. Jedná se o zprávu paní dr. Wlokové, lékařky gynekologického oddělení ve Weinheimu, o těžkém konfliktu svědomí těhotné ženy a dále o děkovný dopis této ženy po těžkém porodu. Tyto texty mohou snad pomoci jiným ženám v podobných konfliktech a nám křesťanům mohou být posilou.

Paní Barbora byla ve 23. týdnu těhotenství. Při ultrazvukovém vyšetření bylo zjištěno těžké poškození plodu (anencephalus – chybějící velký mozek).

Ihned jí bylo doporučeno, aby si dala dítě co nejrychleji odejmout, protože s takovým poškozením není životaschopné.

Paní Barbora však nechtěla žádný potrat, protože takové nepřirozené ukončení těhotenství se neshodovalo s Boží vůlí a jak pro ni tak pro jejího muže bylo důležité, aby dítě mohlo být pokřtěno.

Takový postoj není pro lékaře dnešní doby právě vítaný. Je běžné v takovém případě těhotenství ukončit a dítě usmrtit.

Když paní Barbora vyjádřila svůj postoj, řekli jí, že je to pro ni nebezpečné, dítě donosit. Protože již byla matkou čtyř dětí, bála se ohrozit svůj život a prožívala velkou vnitřní nejistotu.

Proto mně telefonovala. Jako gynekoložka z porodnického oddělení jsem vůbec nechápala, co by na tom mohlo být nebezpečného, donosit dítě, v daném termínu je porodit a nechat je zemřít, jestliže není schopno života. Potrat mezi 22.–23. týdnem těhotenství je přece mnohem nebezpečnější!

Ano, porod nebyl snadný, dítě se narodilo o tři týdny později. Bylo pokřtěno, krátce nato zemřelo a nyní žije v radosti patření na Boha.

Muselo se narodit o tři týdny později, protože tak se narodilo v den mých narozenin. Mohlo být pokřtěno a nyní mám maličkého anděla strážného a přimlouve u Boha, který mi již pomohl v nejedné záležitosti.

Dr. Gabriela Wloková
gynekoložka

Vážená paní doktorko Wloková!

Tímto listem bych Vám chtěla ještě jednou poděkovat za Vaši lékařskou pomoc v mém těhotenství.

Protože jsem nejdříve byla vystavena nátlaku lékařů, abych své života neschopné dítě nechala utratit (podle lékaře s odůvodněním, že jde o lékařskou indikaci), dodala jste mi potřebnou jistotu, abych se postavila proti těmto lékařům. Musela jsem změnit kliniku a v té druhé mě s větším či menším obdivem přijali.

Musela jsem bohužel konstatovat, jak bezmocní jsou lékaři v takové situaci. Lékař-asistent, který mě ošetřoval, mi potvrdil, že on osobně takovou situaci ještě nezažil. Porod nebyl rutinní. Protože jsem byla již tři týdny po termínu, musel být porod vyvolán a trval téměř patnáct hodin.

Dítě bylo po náročném porodu velmi zesláblé a podle lékaře se jednalo o tu nejtěžší vadu, jaká může být. Srdeční ozvy byly tak slabé, že se zdálo, že dítě již nežije. Můj muž ihned malému Terezce udělil nouzový křest. Narodila se 2. 6. 1998 ve 23.55 hod. a zemřela 3. 6. 1998 v 0.55 hod. Musím říct, že lékařská péče a ošetřování během porodu i celý pobyt na klinice byly pečlivé a dobré, i když to nebylo nic všedního.

Jsem ráda, že jsem se tak rozhodla. Těhotenství ani porod nebyly lehké a ani nyní to není snadné, ale přinejmenším nemám špatné svědomí, že jsem jednala proti Boží vůli. Že tato oběť nebyla marná, je patrné již z toho, že dítě přišlo na svět živé a mohlo být pokřtěno.

Tímto dopisem bychom Vám můj muž a já chtěli ještě jednou vyslovit upřímné Pán Bůh zaplat'!

Bez Vaší lékařské rady bych asi neměla odvahu a jistotu vzepřít se lékařům a zastávat svůj postoj...

Nedej zahynouti nám ni budoucím

Homilie olomouckého světícího biskupa Mons. Josefa Hrdličky v sobotu 1. dubna v aule Pavla VI. ve Vatikánu při příležitosti národní pouti diecézí České republiky v roce Velkého jubilea v Římě

Všichni prožíváme výjimečnost, mimořádnost daru této chvíle! Otevřená srdce poutníků Velkého jubilea – to by se zdálo jako výhoda pro kazatele, ale není tomu tak. Po doznění Ježíšových blahoslavenství se kazatel ujímá slova spíše s bázní a chvěním, aby silu Božího slova nerozměnil nebo nezamluvil.

Zatímco většina našich věřících celkem dobře ovládá Desatero Božích přikázání, dokonce v předepsaném pořadí, jen málokdo z nás stejně dobře umí vyjmenovat osmero blahoslavenství. Přitom v nich Kristus otevírá a pozvedá ony základní mravní normy Desatera do nekonečného prostoru lásky ve vztahu mezi člověkem a Bohem. Ale ještě více než umět citovat je žít obsah těchto slov. Kdosi řekl, že jediným evangeliem, které je svět ještě ochoten číst, je to evangelium, které si může přečíst z našich životů, z našich postojů a skutků. Zde je zřejmě obsaženo jádro veškeré evangelizace. A také pravdivý test o tom, kolik zůstáváme dlužní v tomto svědectví.

Naštěstí pro církve máme někoho, kdo je všem na očích, a přitom ducha blahoslavenství doslova vyzařuje. Kdo se s ním setká, setkává se naplno se silnou výzvou Boží. Myslím na Svatého otce, proroka tohoto přelomu tisíciletí. Když Ježíš řekne: blahoslavení tvůrci pokoje, a my se budeme snažit pod tímto pojmem si něco konkrétního představit, koho jiného než právě jeho. Tvůrce pokoje, který hladoví a žízni po spravedlnosti pro všechny, vyzařuje milosrdenství, čisté srdce, vnitřní chudobu, ten, který dovede plakat s plačícími a zároveň nést takovou naději, jakou nikdo jiný lidstvu nemůže nabídnout. Zatímco starozákonní proroci

mnohdy hlasitě a až s drtivou výhrůžností burcovali svůj národ, tento muž Boží dovede sdělovat pravdu evangelia vstřícně, otcovsky a přitom s podmanivou přesvědčivostí! Víme, že když Svatý otec odloží svou papežskou berlu, vymění ji za berlu invalidní, o kterou se opírá, jde pomalu a někdy i podpírán druhými. A přesto žasneme nad tím, že tento pastýř jde v čele nás všech takovým způsobem, že nikdo z nás mu nestačí, nikdo s ním nedokáže držet krok. V takové prorocké síle Ducha svatého nabízí duchovní program pro Svatý rok – všem křesťanům, všem národům. Ano, díky Bohu, je zde někdo, kdo je jasným prototypem, jak má vypadat člověk evangelia, svědek blahoslavenství.

Kdo z vás četl jeho bulu k Velkému jubileu, ví, že papež zvěstuje velké požehnání, které Bůh nabízí všem svým dětem. Hovoří o významu poutí a jubilejních odpustků, hovoří o závažné potřebě zpytovat svědomí a dojít ke smíru uvnitř vlastního života, ať už jednotlivce nebo celých národů.

Nenapadlo vás někdy, přátelé, co by se stalo s tímto naším národem, ohroženým v tolika směrech, kdyby lidé přiznali a smířili své viny? Jaké břemeno, jaká zátěž by z něj spadla, jak by se nadlehčil jeho úděl

a osud, jak by se projasnily obzory jeho budoucnosti! Jistěže většina lidí toto nechápe a neudělá, ale i menšina může hodně změnit! Proto jsme tady!

Svatý otec ve své bule hovoří i o odkazu mučedníků tohoto století.

Upozorňuje na svědectví prolité krve a nesmírných obětí, které jsou nadějí pro budoucnost. V jednom setkání s mladými přišla řeč na to, že v době komunistické totality u nás strávili křesťané ve vězení celkem dohromady více než 40 000 let. Kdosi z mladých rychle spočítal na kapesní kalkulačce, kolik to číslo představuje dnů a hodin utrpení. Vždyť ve vězení a zejména na samotce jsou i hodiny dlouhé a těžké. Tuším, že vypočítal číslo řádově ve stovkách milionů protrpěných hodin. Zatímco státní rozpočet počítá s miliardami v korunách, Boží ekonomika, která utváří budoucnost národa, počítá právě s těmito hodnotami. Ano, toto utrpení platí a spoluvykupuje cenu naší dnešní svobody. To ještě není konec. Jeden student mi řekl napůl s úsměvem, napůl smrtelně vážně: Co myslíte, otče, může se tato částka vytunelovat? Přiznám se vám, že dodnes přemýšlím nad odpovědí. Na jedné straně je zde obrovská hodnota kříže a obětí, na druhé straně je zde nebezpečí naší vlastní povrchnosti, lhostejnosti, slabé víry, pokrytectví a já nevím, čeho ještě, co by mohlo způsobit, že tento obrovský potenciál můžeme zmařit a promítnout do prázdna. I proto jsme tady, abychom prosili: Pane, nedej zapomenout, za jakou cenu je vykoupěna naše svoboda!

Ve svatováclavském chorálu už tisíc let se zpívají slova: Nedej zahynouti nám ni budoucím. Můžeme si se zatajeným dechem

Pokračování na str. 10

Marek Aregger z Lucernu ve Švýcarsku napsal tento dopis:

DRAHOCENNÁ KREV NAŠEHO PÁNA NA ŠATECH, BOTÁCH A DLAŽBĚ

V neděli 20. 2. 2000 v 10.00 hod. jsem se účastnil bohoslužeb v italském jazyku v kapli sv. Petra v Lucernu. Při obětování jsem byl překvapen, že celebrant, ačkoliv byl sám, chystá dva kalichy. Smysl jsem pochopil, když začalo svatě přijímání.

Kněz, dvě řádové sestry a jeden laik vytvořili dvojice pro rozdělování Eucharistie. Jeden z dvojice podával věřícím do ruky proměněné hostie, druhý držel kalich s proměněným vínem, do kterého věřící sami namáčeli své hostie. Způsob, jakým si počínaly některé osoby, mně a některým dalším věřícím doslova rval srdce. Řada věřících otřepávala kapky proměněného vína na podlahu, aby jim snad Krev Páně neskanula na oděv. Viděl jsem, jak kapky proměněného vína kapou na podlahu, na oděv i obuv přijímajících. Někteří věřící olizovali své prsty smočené ve svátostné Krvi.

To, co se zde dělo, byly svatokrádeže a těžké zneuctění nejsvětější Eucharistie.

Ihned po mši sv. jsem šel na místo, kde se rozdělovalo sv. přijímání. Na podlaze byly pochopitelně kapky proměněného vína, které jeden z věřících odstraňoval z dlažby svým jazykem.

Šel jsem za knězem a informoval jej, že mnoho komunikantů oklepávalo namočené hostie na podlahu, že drahocenná Krev dopadala i na oděvy a obuv lidí. Kněz mi na to odpověděl, že při rozdávání na ruku tak jako tak padají úlomky na zem. Ospravedlňoval tedy jednu svatokrádež druhou svatokrádeží. Poukázal jsem na učení Církve: „V hostii a ve víně jsou po proměňování přítomny tělo, krev, duše a božství Ježíše Krista. Kdo přijímá, přijímá tělo, krev, duši a božství Ježíše Krista.“ Kněz jen pokrčil rameny.

Marek Aregger, Lucern

Pokračování ze str. 9

představit to defilé pokolení od prvních Přemyslovců, přes mnoho a mnoho dějinných proměn, krizí a zvratů, kdy naši předkové zpívali právě tato slova. Ale jedno je velice zajímavé. Vždycky a pokaždé za těch tisíc let ono „nedej zahynouti nám ni budoucím“ se týkalo spíše ohrožení zvenčí, kdy ten či onen okupant, agresor, nepřítel se svými armádami usiloval z té či oné světové strany zničit naši zem. – Dnes je situace, možná poprvé, daleko závažnější. Jde o ohrožení zevnitř. Otázka bytí a nebytí národa souvisí s voláním papeže: „Národy bez dětí jsou národy bez budoucnosti.“ A my víme, že právě náš národ patří mezi ty, jejichž populační propad představuje jedno z největších ohrožení. Jde o národ pokleslý do konzumní pohodlnosti, v níž zcela mizí pojem oběti. (Úbytek 20 000 lidí ročně představuje jedno větší město, které zmizí z mapy naší země. Už prorok Jeremiáš vzkazoval Božímu lidu do zajetí: „Nedopusťme, aby vás ubylo!“ – Ptáme se: Kdo jiný by měl podržet národ v této mravní krizi než právě křesťané? Najdou k tomu sílu? Proč by ji neměli najít, vždyť zrovna teď stojí u pramene veškeré síly. Kdo jiný než oni. Můžeme opakovat s básníkem Františkem Halasem: „Myslete na chorál, malověrní, myslete na chorál.“ S voláním „Nedej zahynouti nám ni budoucím“ jako by přímo souvisela i slova moravské cyrilometodějské písně: „Nezhyne rod, jenž věřit neustane!“

Když jsme zde před deseti lety byli jako poutníci při svatořečení naší patronky Anežky, začaly se dít věci, které se nám zdály jako zázrak. Bortila se říše zla, otvírala se budoucnost plná naděje. „Tehdy byla naše ústa plná smíchu a náš jazyk plný jásosu. Volali jsme: Veliké věci s námi učinil Hospodin!“ Ano, veliké věci... Ale zároveň zde zněly i proročké hlasy: Opouštíme sice otroctví podobné egyptskému, ale nezapomeňme, že do zaslíbené

země jim to trvalo ještě 40 let cesty pouští. Každý krok musel být probíjován a protřpěn. Jistě cítíme, že cosi podobného probíhá i dnes. Jako by vše, co se děje v našem národě, ať už jde o problémy společenské, ekonomické, politické a další, mělo co činit s onou známou větou: „Nestavili dům Hospodin, marně se namáhají stavitelé.“ Proto vycházejí naprázdno ti, kdo stavějí sami sobě, na vlastních základech, na svém sebevědomí, ale bez Boha. „Kámen, který stavitelé zavrhlí, stává se kamenem úhelným.“

Ale rozpomeňme se, bratři a sestry, na nedávnou minulost. Najdeme silnou odpověď. Vzpomeňme, že když se po rozdělení republiky začala nová etapa naší budoucnosti – bylo to na Velehradě 5. 7. 1993 – veliký zástup věřících spolu s biskupy nahlas, výslovně a s vírou, svěřil osudy naší země Matce Boží, aby ona je podala svému Synu. Základ byl položen. Matka Boží nemůže zklamat to, co jí svěří její děti. Zklamat můžeme jen my. Ano, základ byl položen. Jen je třeba se denně vracet k této jistotě a dále na tom stavět. A pak se nemusíme bát o další osudy našeho národa. Tyto osudy drží Maria ve svých rukou právě tak pevně, jak drží Ježíška v Betlémě a zmučeného Syna na Kalvárii. Ano, také proto tady jsme. Stojí zato putovat i hodně daleko, až sem, abychom se znovu utvrdili v této jistotě.

Dovolte mi zakončit toto poselství úsměvným způsobem. Jeden český básník napsal povzbuzující metaforu k roku 2000. Mnozí z vás ji už znají. Ta dvojka na začátku letopočtu připomíná svým tvarem jedničku, která se přišla poklonit Kristu v Betlémě. A jak poklekla a sklonila hlavu, stala se z ní dvojka. Nezbyvá než si přát, aby tento symbol víry, adorace a úžasu naplňoval veškerý čas, který nám Bůh dopřeje za prahem naděje nového tisíciletí. Co dodat více, než: Amen! Staň se! Maran atha! Přijď, Pane Ježíši!

Křestní zasvěcení

René Laurentin

Úvodním a nezbytným prostředkem všeho zasvěcení je zasvěcení křestní. To je třeba zdůraznit. Touto svátostí nás Bůh zasvěcuje zcela zdarma. Rve nás z náručí hříchu a přijímá nás jako své děti. Ba co víc, dělá z nás údy Kristova Těla. Křestní rítus zavazuje Boha podle jeho vlastního příslibu a Bůh, který je věrný, se nezvratně angažuje. Jeho zajetí lásky do nás vtiskuje nesmazatelnou stopu, která má nezaměnitelný charakter. Je to vnitřní a duchovní znamení, které nás sjednocuje s Bohem a které nás k Bohu připojuje, jako se třeba připojuje elektrický spotřebič ke zdroji elektrického proudu. Důležité je zůstat věrný tomuto zasvěcení. Vzdálit se od něho, popřít ho, to uráží Boha a je to svatokrádež.

Tento radikální dar, který tradice nazývá novým zrozením, nás přivádí k novému životu, který proměňuje náš život rozumného živočicha na život božský. Jsme k němu povoláni, máme k němu prostředky: duchovní organismus milosti, který nám byl tímto dán a který působí vdechnutím Ducha svatého. Toto dynamické znamení má charakter příslušnosti k Bohu a k neustálé posvěcující milosti. Ta v nás zapustila kořeny již při křtu. Pokřtěný je milovaný, ospravedlněný a osvícený Bohem.

Ona milost je z Boží strany dokonalá, ale u novorozence

není ještě prožitá, aktualizovaná a usku-tečněná. Zbývá nechat ji proniknout do celého života. Je to velké a úžasné tajemství a probuzení lásky může přijít dříve a skvostněji, než se

nadějeme. Malé děti, které jsou vychovány v rodinách opravdu křesťanských, se často pozvedají k Bohu překvapivě brzo, velice brzo. To, čeho se pouze dohadujeme u malé Terezie z Lisieux, to vidáme i dnes u velmi malých dětí: kromě jiných u těch, u nichž se dnes pokoušíme zahájit kanonizační proces. Ti docela malí se s viditelnou radostí přidávají k živé rodinné modlitbě a projevují se u nich předčasné příznaky lásky k chudým, jako tomu bylo s Yvonne Beauvais (1901–1951). Proto by si Daniel Ange přál, aby se ke kanonizaci dětí přistupovalo s větší vážností, a varuje před nedostatky křesťanské výchovy: Jsou to svatí třetího tisíciletí, které vřáždíme.

Zde se dotýkáme jednoho z příznačných rysů křestního zasvěcení: už je, a ještě není. Bůh nejprve dává, zdarma a jednou provždy, princip budoucího osudu a růstu, který se musí završit: od počátečního křtu ke konečnému vstupu do Boží slávy. Odtud plyne nezbytnost přijmout i ostatní svátosti a projít výchovou.

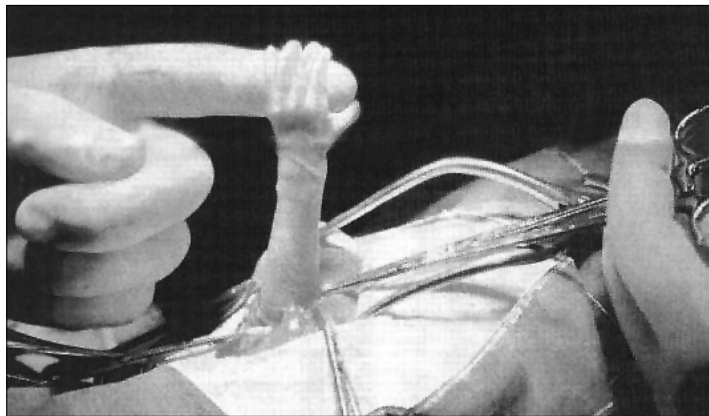
Z knihy Návrat k Bohu s Pannou Marií

Redakce Světla varuje před akcí „Vatikánský chleba“, která se v poslední době velmi rozšířila. Jde o pověru, a každý věřící v jednoho a pravého Boha by se měl takové záležitosti stranit. Pověra je navíc vždy velmi nebezpečná – jak pro zdravý duchovní život, tak i pro víru samotnou.

Snímek roku

To, co vidíte na obrázku, není ani žádná fotomontáž, ani trik, ale skutečná ručka dítěte ve stáří 21 týdnů, která se při chirurgickém otevření mateřského lůna jakoby v plné důvěře chytá ruky lékaře. Tentokrát lékaři neusilují o jeho zabití, ale naopak o jeho záchranu.

Při ultrazvukové kontrole zjistili lékaři, že plod má těžké poškození, rozštěp páteře. Znamená to, že část míchy je zcela obnažená. Podle dnešních selekčních kritérií by taková diagnóza ve většině případů znamenala násilnou likvidaci plodu.

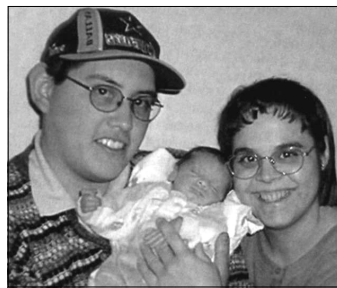
Ale rodiče Julie a Alex se rozhodli jinak. Lékaři jim navrhli, že se pokusí dítě operovat ještě v mateřském lůně.

Operace se opravdu uskutečnila, trvala 77 minut a pak se malý Samuel se »zašitou« páteří vrátil zpět do mateřského lůna, aby se po dalších 19 týdnech normálně narodil. Chirurgy i rodiče po celou dobu vydatně podporovala modlitba jejich společenství. Ačkoliv budou potřebné ještě další terapie, je možno tuto operaci plodu před narozením pokládat za úspěšnou.

Proč bylo nutno provést operaci ještě před porodem? Protože po 23. týdnu těhotenství vzrůstá kyselost plodové vody a ta by mohla nenapravitelně poškodit obnaženou míchu dítěte. Podrobnosti je možno najít na internetové stránce www.youthforlife.net.

-ra-

DROBNÉ ZPRÁVY

Poprvé v dějinách byl katolický kněz 67letý Daniel Coughlin jmenován duchovním americké komory reprezentantů. Coughlin je prvním katolíkem na tomto místě od r. 1774, kdy si demokratické shromáždění USA zvolilo svého kněze. Dosud vykonával tuto funkci po dobu 20 let luterský duchovní Charles Wright. Mezi republikány a demokraty se o kandidáta na

tuto funkci vedl spor několik měsíců. Přes protesty republikánů podpořili demokraté katolického kněze a vytkli republikánské straně antikolické postoje.

Zenit

Dne 22. března se ve westminsterské katedrále v Londýně konala intronizace nového arcibiskupa primase Anglie arcibiskupa Cormaca Murphy-O'Con-

nora. Kromě anglických katolických biskupů a anglikánského arcibiskupa George Careye z Canterbury se slavnosti účastnily také kněžna z Kentu a Cerie Blairová, manželka premiéra, obě katolíčky, několik ministrů a jiných politiků. Nový arcibiskup ve svém inauguračním kázání věnoval nejvíce pozornosti otázkám ekumenismu. Vyslovil přesvědčení, že cesta k jednotě, kterou Jan Pavel II. otevřel v roce 1982 při návštěvě anglikánské katedrály, bude dále pokračovat, protože je to »cesta bez východiska«.

Zenit

Polský prezident Kwasniewski vetoval novelu zákona, kterou přijal Sejm a která byla zaměřena proti šíření pornografie.

-kai-

PLOD JAKO PACIENT

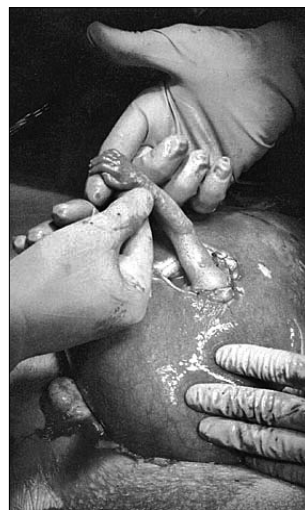
Z projevu Svatého otce Jana Pavla II. k účastníkům mezinárodního kongresu věnovaného tématu Plod jako pacient

»Život plodu musí být opatrován, chráněn a živen v matčině lůně, a to z důvodu jeho vnitřní důstojnosti, tedy důstojnosti, jaká mu přísluší. Plod není věc, která může být svěřena jiným, ani lékařskému personálu, ani státu.«

»V posledních desetiletích, kdy je početí lidského plodu ohrožováno a mařeno omezujícími interpretacemi lidské osoby a zákony zavádějícími stav, který z vědeckého hlediska postrádá jakéhokoliv základu, pokud jde o vývoj počátečního života, Církev opakovaně potvrdovala a hájila lidskou důstojnost plodu. Embryonální terapie nabízejí nové naděje při záchraně života a zabraňování poškození, které by bylo po porodu nenapravitelné. Tak se potvrzuje správnost učení Církve jak na bázi filozofické, tak na bázi teologické. Víra totiž nezmenšuje hodnotu a platnost rozumu. Naopak udržuje a osvětluje rozum zvláště tehdy, kdy lidská slabost nebo psychosociální vlivy negativně omezují jeho obezřetnost.«

Papež poukázal na morální závažnost praxe tzv. »embryonální redukce« nebo likvidace »nadbytečných« počatých plodů. Taková procedura je těžce nepřijatelná již při normálním manželském vztahu, a o to více pak při umělé prokreaci.

L'Osservat. Romano 4. 4. 2000

Sestry Apoštolátu sv. Františka přejí a vyprošují všem dárcům a dobrodincům radostné a požehnané velikonoční svátky Jubilejního roku, utvrzení a posilu na cestě víry. Děkujeme vám všem, kteří se podílíte na tomto dobrém díle a přispíváte na rekonstrukci a opravy kaple sv. Václava v Praze 6-Dejvicích a konventu sester. S vaší pomocí se nám podařilo začít přípravné práce. Spoléháme na Boží pomoc a na vaše laskavé přispění i na pomoc dalších dárců. Svůj finanční dar nám můžete zaslat na č. účtu 19-8473380257/0100 u Komerční banky v Praze 6, nebo zatelefonovat, abychom vám mohly zaslat složenku. Prosíme též o zaslání vaší adresy, abychom vám mohly poděkovat. Modlíme se za vás a za vaše rodiny, aby vám Pán Bůh odplatil a žehnal. Sestry Apoštolátu sv. Františka, Proboštská 3, 160 00 Praha 6, tel. 02/312 32 17

Ježíšovo zmrtvýchvstání a přírodní vědy

Až do doby osvícenství se Kristovo zmrtvýchvstání pokládalo za samozřejmou věc. Teprve po vzniku nové definice skutečnosti se začalo o zázracích pochybovat. Protože člověk bez zázraků nemohl žít, mluvilo se o zázracích techniky. Jediným divem techniky je bytost, která je schopna techniku zhotovit: člověk. V současné době se vědci zabývají tím, jak nasadit této věži špičce: chtějí pomocí zázraků genetiky udělat člověka lepšího, než jej udělal Bůh.

Že se ani po dosažení této špičky nemůže žádný zázrak stát, je zcela jasné. Jestliže jako zázrak definujeme jev, který není možno vysvětlit fyzikálně-chemickými zákony, pak mezi přirozeným narozením a vzkříšením Lazara nebo mezi rozmnožením zrn na pšeničném poli a rozmnožením chlebě, které Pán uskutečnil na poušti, není žádný rozdíl. Oba druhy divů, jeden jako tvůrčí Boží akt a druhý jako Boží zásah do stvoření, jsou vědecky nevysvětlitelné, pokud nepokládáme částečnou pravdu za pravdu úplnou, jak to dělají materialisté.

Zázrak rozmnožení chleba na pšeničném poli si lépe uvědomíme, když na zabetonované zemi vstoupí hlad a věda nám není schopna dát chléb. Pýchu je třeba přemoci odvahou, která je silnější: odvahou k pokoře. Pokora znamená úctu před Bohem a nebojácnost před lidmi: je připravena pro Krista zemřít. Pokora není dostačujícím, ale je nezbytným předpokladem pro vědce: bez pokory je pouhým vědátorem.

Věda zrozená z pýchy nabízí plauzibilní vysvětlení, protože musí mít úspěch. Slovo plauzibilní pochází z latinského slova plaudere, to znamená vzdávat pochvalu, tleskat. Pravda často není plauzibilní (radostně přijímaná). Největší pravda, pravda evangelia, je ze všech pravd nejméně plauzibilní. Na-

opak, stojí ve znamení odporu. Například se zde říká, že poslední budou prvními.

Plauzibilní úspěchy přírodních věd vyvolávají u vědců z »nepřírodních« oborů touhu také vstupovat do světla ramp. Jsou mezi nimi bohužel i někteří teologové. Chtějí se proslavit tzv. odmytologizováním evangelíí a založili »teologii domnělého«, která se v pošilhávání po přírodních vědách nazývá také »experimentální teologie«. Že se tu nemůže jednat o teologii křesťanskou, je nábíledni: křesťanství je pro ty, kteří prosazují to, co je »žádoucí«, věci ze všeho nejméně žádoucí. Jen pomysleme na Kristův požadavek vztahu k majetku nebo lásky k nepřátelům.

Jeden z těchto teologů, který se obzvláště proslavil svým mýtem demytologizace, říká, že prázdný hrob o velikonočním ránu není v principu nic jiného než symbol zmrtvýchvstání. Pozoruhodné je při tom použití materialistického ustáleného obratu »v principu nic jiného«.

Anglický filozof C. S. Lewis, který podobně jako za římských dob Juvenál se rád vyjadřuje satiricky, napsal: »Tak jsme my ubozí křesťané museli téměř dva tisíce let věřit, že Kristus vstal z mrtvých, až jsme byli konečně od pana B. poučeni, že to všechno musíme chápat pouze symbolicky. Farizeové a saduceové by byli panu profesoru B. jistě velmi vděční, kdyby jim byl včas podal takové vysvětlení těch pohoršujících událostí, protože je to stále mnoho peněz, když měli držet tento „symbol“ v tajnosti.«

Když teologové moderní biblické kritiky chtějí zkoumat historickou pravost evangelíí, mohou narazit na značné obtíže. Jeden z nich (H.) říká, že časový odstup 30 až 40 let mezi Kristovou smrtí a vznikem evangelíí je tak velký, že vlastně evangelia nemohou říct o prů-

běhu událostí nic jistého. K tomu říká historik Josef Hufschmidt: »Kdyby historikové převzali metody biblických kritiků, mohli by dospět k takovému závěru: Alexander Veliký není vůbec historická postava. Než Ptolemaios a Aristoteles napsali své paměti, uplynulo od Alexandrovy smrti mnohem více let než od Kristovy smrti pro Marka nebo Matouše. Navíc prameny o Alexandrovi jsou daleko problematičtější než v případě Kristově. Předně oba zpravodajové o Alexandrovi byli politikové a za druhé jejich spisy se nedochovaly. Víme o nich jen od Arriana, který žil o čtyři staletí později.«

Protože evangelia jsou více než jen »dobré poselství«, krachují vysvětlení »kulhajících osvícenců«, jak říká Hufschmidt, stále znovu a znovu. Ale to jim vůbec nevadí, aby si nárokovali neomylnost, kterou upírají papeži. Bernard Shaw ironicky poznamenal, že pokládá evangelisty za daleko věrohodnější než jejich recenzenty. Pro věřícího vědce není nic nevěrohodnějšího než vědyhodný teolog. Vrchol demytologizace nám předvedl d'ábel, o kterém řekl básník Baudelaire: »Nejdokonalejší lest je lest d'ábla, který vám namlouvá, že neexistuje.«

Přírodovědec, který bere svou vědu vážně, který tedy není vědovhodný, nemá žádné problémy uvěřit v zázrak. Kdo však myslí čistě fyzikálně-chemicky, bude existenci zázraků popírat, protože ve svém úzkoduchém myšlení ví pouze **jak**, ale neví vůbec, **co** je chemie a fyzika.

Ono **co** by jej přivedlo ke **KDO**, k Bohu, který stvořil máterii i člověka, který ji může zkoumat svým duchem. Fyzik Georg Christoph Lichtenberg říká: »Kdo rozumí jenom chemii a fyzice, nerozumí ani jim.«

*Pane Ježíši Kriste,
dopřej vědcům milost
osvícení:
aby ve světle tvého
svatého Srdce
viděli krásu stvoření,
lásku Otce
a život Ducha svatého.*

Max Thürkau

Jako přírodovědec jsem vděčný, že skutečností není pouze to, co jako vědec mohu měřit a dělat. To by byl velice ubohý svět, svět, který stále více produkuje technokrati. Během Francouzské revoluce si stěžoval jednou La Réveillere-Lepeaux, zakladatel theofilantropismu (náboženství rozumu), že jeho dílo nedělá žádné pokroky. Tehdy mu Barras odpověděl: »Nechte se jako Ježíš v pátek ukřižovat a v neděli vstaňte z mrtvých. Pak to půjde vpřed!«

Všichni velcí přírodovědci byli hluboce věřící, proto ne všichni slavní jsou také velcí. Velikost vědce spočívá v tom, co z něho zbude, když si od něho odmyslíme vědu. S mnoha věřícími přírodovědci vyznám svou víru:

Kristus vstal z mrtvých a znovu přijde, aby soudil živé i mrtvé.

Max Thürkau

Pozoruhodná cesta dr. Alexise Carrela do Lurd (3)

Velké světlo v životě nositele Nobelovy ceny

Pak jsou tu ještě jiné těžkosti. Je-li např. poutní lékař na jednom nádraží volán k těžkému případu, musí vydržet v příslušném oddělení i více než hodinu, protože během jízdy není možno přecházet z vagonu do vagonu.

Pouť do Lurd v r. 1903 byla přirozeně pro poutníky velice namáhavá, zvláště pro ty, kteří byli nemocní a těžce nemocní. Ve vagónech se kladla z jedné lavice na druhou nosítka s nemocnými, opatřená matrací nebo také bez ní. Kdosi to označil za holý nesmysl, vystavovat trpící lidi takovým útrapám, ba přímo za mučení jen kvůli tomu, že několik málo z nich se uzdraví.

Takoví kritikové, a k nim náležel zpočátku i náš doktor Alexis Carrel, při tom přehlíželi, že »ekonomie uzdravení« v Lurdech není to nejpodstatnější. Jak uvedl duchovní vůdce poutního vlaku v první hodině pouťi v rozhovoru s našim pochybovačem, daleko důležitější je totiž okolnost, že většina neuzdravených nemocných po svém návratu snáze snáší své utrpení a umírá s odevzdaností do Boží vůle, nehledě na to, že miliony zdravých poutníků i turistů se v Lurdech modlí a mnozí z nich jsou tak nebo onak vedeni milostí.

V průběhu nekonečné cesty byl dr. Carrel povolán k několika těžce nemocným a mezi jinými také k 22leté Marii Baillyové, která byla uvedena v knize jako Marie Ferrandová, zatímco sám Carrel ji označil krycím jménem Lerracová.

Tato pacientka upadla do bezvědomí, a když v přítomnosti lékaře přišla opět k sobě, zasténala: »Já to nevydržím až do Lurd!« Carrel jí dal morfiiovou injekci a pak čistil jehlu v plamenu zápalky. Když injekce začala působit, vyšetřil ne-

mocnou, opravdu žalostnou bytostí, jak jen mohl. Ohmatal těžce oteklý podbřišek a zjistil v pupeční krajině místo vyplněné tekutinou. I nohy byly oteklé, srdce bilo zrychleně, dech byl zrychlený. Byly to typické příznaky tuberkulózního zánětu pobřišnice, jak mu bylo v Lyonu hlášeno.

Pierre de Rudder

Před odjezdem mu totiž jedna zdravotní sestra, která přišla s Marií na nádraží, sdělila hlavní data z dlouhého chorobopisu. Jak rodiče, tak sourozenci Marie zemřeli na tuberkulózu. Ona sama byla většinu života nemocná. Již v 15 letech kašlala krev, pak jí odčerpali při zápalu pohrudnice dva a půl litru tekutiny z levého boku. Nakonec propukl zánět pobřišnice. Jeden chirurg chtěl Marii operovat, ale nakonec vzhledem ke kritickému stavu nemocné od toho upustil. Politováníhodná pacientka byla přemístována z jedné nemocnice do druhé, a když nikde nedosáhla uzdravení, byly její poslední naděje Lurdy, a po mnoha prosbách dosáhla toho, že se mohla připojit k poutnímu vlaku z Lyonu.

Dr. Alexis Carrel všechno zvážil a uvažoval o možnosti, že

ji po návratu z Lurd bude sám operovat, protože očekávat, že bude v Lurdech zázračně uzdravena, by našeho agnostika nenapadlo ani ve snu.

Na konci dlouhé, předlouhé cesty přes Valence, Avignon, Montpellier, Narbonne, Carcassonne, Castelnaudary, Toulouse a Tarbes dorazil vlak do cíle. Zdraví poutníci vystoupili a rovnali si na nástupišti trochu své nohy, nemocní byli vykládáni, zatímco ze vzdálené haly jako pozdrav Bernadettině krásné Paní ze stovek hrdel zaznívalo »Ave, maris stella«.

Nastane bankrot zázraků?

Večer si našel dr. Carrel chvíli času k rozhovoru s bývalým kolegou z dob studií, který absolvoval pouť jako nosič nemocných. Tento muž neztratil víru svého mládí a pokoušel se pochybovače přesvědčit o skutečně zázračných uzdraveních zde v Lurdech. Jmenoval mezi jinými přímo fantasticky znějící případ Belgičana Pierra de Rudder, při jehož neléčené zlomenině nohy bylo vidět v otevřené ráně oba konce kosti a který v roce 1875 po vyzvání Panny Marie Lurdské, a to nikoliv zde v poutním místě, nýbrž v jedné lurdské jeskyni u Gentu přímo v Belgii, byl v okamžiku uzdraven.⁽¹⁾ Případ vyvolával v lékařských kruzích několik let rozruch. Carrel znal tento případ, ale dělal všechny možné vytáčky.

V hloubi duše věřil na Zolovu slavnou teorii o »uzdravujícím vypařování mas«, která pochází od velkého lékaře Charcota, i když právě Rudderovo uzdravení, daleko od návalu lidí, svědčilo právě o opaku. Ale protože Pierre de Rudder byl již dlouho mrtvý, nebylo možno případ ověřit pozitivními metodami. Bylo tu ovšem

několik potvrzujících výpovědí očitých svědků. Jsou však také důkazy pro metodického pozitivistu věrohodné? Nanejvýše to, co se mu hodí do krámu, ale běda, když by něco mohlo otrástit jeho metodou a nutit jej, aby uznal nadpřirozený vliv!

Carrelův společník měl tedy těžkou pozici. Přesto se mu nakonec podařilo překvapit doktora touto otázkou: »Jaké uzdravení bys jako očitý svědek ty sám připustil jako zázrak?«

Nejdříve se otázaný obrátil k náročnější stránce. Chtěl by vidět, jak dorostla amputovaná noha, jak náhle zmizela rakovina. Dále by se muselo jednat o uzdravení organické nemoci, nikoliv o něco čistě nervového. Pozvolna byly jeho požadavky skromnější a nakonec se domníval: »Kdybych viděl na vlastní oči, jak se uzavírá otevřená rána, začal bych fantasticky věřit..., nebo bych se zbláznil.«

Na konec rozhovoru se Carrel zmínil o podle jeho názoru beznadějném případě Marie Baillyové, a když jej podrobně popsal, odvážil se prohlásit: »Kdyby ta se uzdravila, byl by to opravdu zázrak; všemu bych uvěřil a vstoupil do kláštera.«

Dr. Alexis Carrel odcházel vyzbrojen podobnou výzvou nadpřirozeným silám jako o pouhých jedenáct let dříve Emil Zola, který viděl v Lurdech na vlastní oči uzdravení těžkých nemocí, a přesto neuvěřil, ano, nakonec ve svém románu všechno překroutil a hrubě zfalšoval.

Při návratu do nemocnice Panny Marie Sedmibolestné volali ihned dr. Carrela k Marii Baillyové, protože její zdravotní stav se po příjezdu do Lurd ještě zhoršil. Bylo to už od počátku pouťi asi podesáté, co jej volali právě k ní.

⁽¹⁾ Viz Světlo č. 6/1996, str. 6.

Nová kniha o Piu XII.

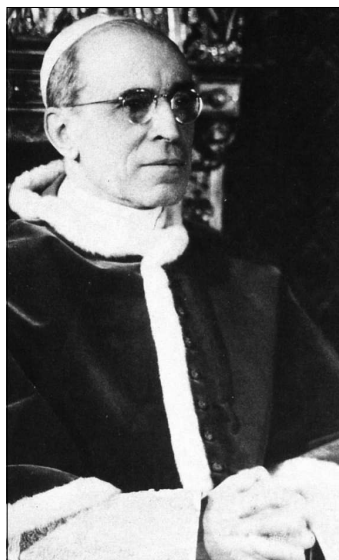
V 60. letech autoři Rolf Hochhuth a Saul Friedländer hrubě napadli Pia XII. za jeho údajné mlčení při vyhlazování Židů nacisty. Když tato tematika poněkud opadla, začaly v poslední době opětovně útoky proti osobě Pia XII., které jsou stejně hrubé a neomalené jako ty první. V září 1999 to byl francouzský spisovatel Ramon Duffy, který napsal knihu »Papežové«. Pro něho za celých 2 000 let neexistuje ani jeden dobrý papež kromě Jana XXIII. Papež Pius XII. bez protestu přihlížel genocidě páchané nacisty.

Další autor, který si již vysloužil svou pověst při jiných příležitostech za útoky proti katolické církvi, je John Cornwell. Napsal v posledním roce knihu »Hitlerův papež«. Vatikán tuto knihu jednoznačně odsoudil.

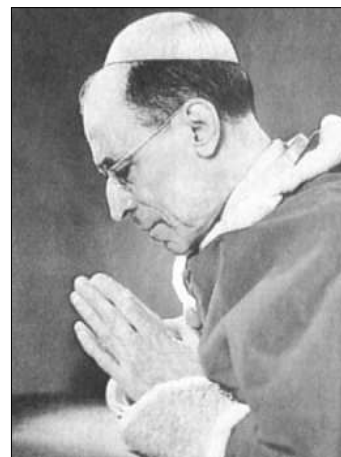
Na těchto útocích se podílí také Maitre Charles Poncet z Ženevy, který v novinách »Le Temps« napsal 22. října 1999 strašnou filipiku proti Piu XII. Poncet se ptá, jak je možné, že Pius XII. nebyl postaven před válečný tribunál v Norimberku. Na jiném místě píše: »Jestliže Jan Pavel II. prohlásí Pia XII. za bla-

hoslaveného, bude to, jako by poplival památník mrtvých z Osvětími.« Celým článkem se jako rudá nit táhnou ostré útoky proti papeži, který ve skutečnosti nasadil všechny síly za mír, za zastavení a zkrácení války.

Všechny tyto útoky v poslední době přiměly Vatikán, aby krok za krokem zkoumal poslední dějiny a znovu prošetřil důsledněji všechna akta o 2. světové válce. Vědecký výzkum těchto dokumentů trval dvacet let. Výsledek vyznívá jasně ve prospěch Pia XII.

Sestra dr. Markéta Marchione z kongregace Maestre Pie Filipini byla profesorkou italštiny a italské literatury na Faileigh Dickinson University v Madisonu (New Jersey). Vydala více než 30 publikací. Ve své knize »Pio XII. e gli Ebrei« (Pius XII. a Židé) doložila vynikajícím způsobem, jak se Pius XII. zasažoval za všechny pronásledované bez ohledu na rasu, tedy i zcela jednoznačně za Židy, a to na základě dokumentů, výpovědí očitých svědků, poděkování mnoha zachráněných Židů jak v Římě, tak na jiných místech. Krok za krokem odhaluje autorka tehdejší skutečnou situaci. Dokládá ve velkolepé a pracné mozaice, že Pius XII. spolu s nesčíslnými pomocníky z řad duchovních i laiků heroicky bránil obyvatelstvo Říma proti pronásledování a dělal vše, co bylo vůbec v lidských silách, aby zachránil jejich život. Statečně dokládá skutečnost, že v nacistickém Německu nezahynulo pouze 6 milionů Židů (mužů, žen a dětí), ale také dalších 6 milionů lidí jiného původu a rasy, a to nikoliv za bombardování a válečných zmatků, ale podle chladnokrevného a záměrného vyhlazovacího plánu SS. **Zajímavé je**

konstatování, že zatímco v Evropě mimo Itálii bylo vyhlazeno 65 % Židů, v Itálii bylo naopak díky nasazení papeže, biskupů, kněží a laiků zachráněno 85 % všech Židů!

Není možno zde uvést všechna poděkování, která učinily především vedoucí židovské osobnosti Piu XII. po skončení války. Podle bezpečné dokumentace mohla sestra M. Marchione konečně napsat, že Pius XII. zachránil 100x více Židů než např. Oskar Schindler a Roul Wallenberg! – Bylo by třeba tuto knihu přeložit do všech jazyků; zatím vyšla jen v italštině a angličtině.

Markus Carloni
Z-sks- přeložil -lš-

OZVUČOVÁNÍ KOSTELŮ A PŘEDNÁŠKOVÝCH SÁLŮ

- zvýšená odolnost proti akustické zpětné vazbě
- automatická regulace mikrofonů
- bezdrátové mikrofony ruční i klopové
- ploché mikrofony na obětní stůl
- sluchátka pro nedoslýchavé
- dlouholeté zkušenosti, kvalita a spolehlivost, příznivé ceny
- nabídka a poradenství zdarma

Oficiální zastoupení firmy Ozvučovací technika:
Rostislav Rychlík, Za Humny 1830,
688 01 Uherský Brod, tel./fax: 0633/63 70 18
e-mail: r.rychlik@worldonline.cz

OLOMOUC 6. KVĚTNA 2000 SLAVNOST SV. JANA SARKANDRA

V rámci arcidiecézní pouti bude možno po slavnostní mši sv. od 12. hodiny navštívit kapli sv. Jana Sarkandra. Na místě mučednické smrti prvního moravského světce je pro poutníky připraven výklad a krátká hra „O umučení sv. Jana“ sourozenců Jendy, Antonína a Kateřiny Čemých z Prostějova.

TÁBOR KATOLICKÝCH ESPERANTISTŮ V SEBRANICÍCH U LITOMYŠLE

Od 22. do 29. července 2000 se opět uskuteční mezinárodní tábor katolických esperantistů v Sebranicích u Litomyšle. Během táborového pobytu proběhnou kurzy mezinárodního jazyka esperanta pro začátečníky, pokročilé a kurz konverzační. Ubytování je v dvoulůžkových stanech s podsadami. Kromě duchovní náplně (každý den mše sv. v táborové kapli P. Marie Fatimské – přítomnost kněze ze zahraničí i tuzemska) a výuky esperanta, je věnováno dostatek času i na rekreaci, koupání, zpěv a příjemné posezení u táborových ohňů. Jeden den bude věnován pouti namísto, kde lze získat odpustky Velkého jubilea. Cena za táborový pobyt je nízká. Účast doporučujeme všem, kteří mají zájem o výuku mezinárodního jazyka, zvláště mladým od 14 let. Milé prostředí v pěkné přírodě dává předpoklad k prožití hezkých dnů dovolené či prázdnin. Informace a přihlášky zašle: Katolická sekce ČES, Miloslav Šváček, Tršická ul. 6, 751 27 Penčice.

Využijte mimořádné příležitosti milénia roku 2000 k poutnímu zájezdu. Nabídku poutních zájezdů zašle Marta Vondráková, KCK Misie, Masarykovo náměstí 46, 751 03 Brodek u Přerova, tel. 0641/74 11 50.

POUTNÍ SLAVNOST KOSTELA SV. VOJTĚCHA V LIBICI NAD CIDLINOU

Sobota 29. dubna 2000
9.30 hod. – modlitba k národním patronům
10.00 hod. – pontifikální mše svatá, hlavní celebrant Mons. Giovanni Coppa, apoštolský nuncius v ČR

12.00 hod. – obřad posvěcení sousoší sv. Vojtěcha a Radima na slavníkovském hradišti
15.00 hod. – duchovní program v kostele (modlitba růžence, litanie k svatým ochráncům naší vlasti, příležitost ke svátosti smíření)
16.00 hod. – mše svatá, hlavní celebrant P. Prokop Siostrzonek, převor – administrátor břevnovského kláštera v Praze

Neděle 30. dubna 2000
8.00 hod. – famí mše svatá
15.00 hod. – modlitba růžence, litanie k svatým ochráncům naší vlasti, příležitost ke svátosti smíření

16.00 hod. – mše svatá, zakončení slavností
Duchovní správa srdečně zve poutníky k účasti. Ve dnech 29. a 30. dubna je možno ve famím kostele v Libici nad Cidlinou získat plnomocné odpustky Jubilejního roku.

Sestra Emmanuela píše...

Drahé „Děti Medžugorje“, pochválen buď Ježíš!

18. března se shromáždil venku poblíž Večeřadla velký zástup ke každoročnímu zjevení Mirjane. Gospa zůstala pět minut a nezmínila se o tajemstvích. Mirjana jí svěřila hlavně nemocné. Potom nám předala toto poselství: „Drahé děti! Nehleďte marně mír a štěstí na nepravých místech a ve věcech. Nedovolte, aby se vaše srdce připoutala k marnostem. Vyzývejte jméno mého Syna. Přijměte Ho do svých srdcí. Jen ve jménu mého Syna zakusíte pravé štěstí a pravý mír. Jen tak budete moci poznat a dále šířit Boží lásku. Zvu vás, abyste se staly mými apoštolky.“

Agostino s manželkou a jejich malou Leticí opustili Medžugorje 16. března. Usadí se na Sicílii, aby tam pod záštitou svého biskupa animovali apoštolát

modlitby a hudby v duchu Medžugorje. Nemáme slov, abychom poděkovali Agostinovi, který celým srdcem a s velkou inspirací přispíval ke kráse našich večerních adorací. Jeho odchod znamená ztrátu pro poutníky; ale víme, že poslušnost vůči Božím cestám nikdy nezklame. Budeme vás informovat o audiokazetách, které vydá. (Jeho e-mail: agostinor@hotmail.com)

Než odcestoval, mluvil Agostino o milosti, která se ho zde nejvíc dotkla: zakoušel konkrétně, jak velice má Gospa pravdu, když říká, že potřebuje každého – tak, jak je. Je opravdu při nás, když si bereme k srdci roznášet její poselství. Její přítomnost je hmatatelná. Agostino říká: „Neopouštím Medžugorje, odnáším Medžugorje s sebou.“

S dávkou humoru předkládá P. Slavko poutníkům příležitosti

k obrácení: »Když vidíme, jak se uskutečňuje nějaké zlo nebo jsme zaslechli, že někdo se zachoval špatně, honem voláme své přátele: „Přijď, musím ti něco vyprávět!“ A strávíme mnoho času ve vyprávění toho zla a ve výměně všech možných komentářů...

Ale existuje lepší postoj vůči zlu nebo utrpení. Zavolejte své přátele a řekněte jim: „Mám historku o jedné osobě, rád bych ti ji vyprávěl; můžeš přijít, ale povím ti ji jen s tou podmínkou, že se za tu osobu se mnou pomodlíš celý růženec nebo se za ni budeš postit!“ Zjistíte, že mnozí z vašich přátel už nebudou mít tak velký zájem dovědět se to! Počet vašich „posluchačů“ se citelně zmenší! Ale díky těm, kteří přijmou pobídku k modlitbě, změníte špatnou situaci v něco pozitivního a prokážete dobro. Ušetříte si mnoho zbytečných slov, která jen šimrají zvědavost a zraňují lásku.«

Asi 120 osob se zúčastnilo letošního setkání v Neum (pro vedoucí poutí a skupin – pozn. překl.). Je pravděpodobné, že napřesrok se bude konat v Medžugorje. Poslední večer se Marija zúčastnila růžence, a po zjevení tlumočila toto poselství: „Nezapomínejte, že jsem vaše Matka a že vás miluji.“ Následujícího dne 24. 3. byla Marija pozvána otcem Jozo, aby se modlila v rámci exercicií, které dával v Medžugorje. Po zjevení tlumočila následující poselství: „Žijte má poselství svým životem, ne slovy.“ O slavnosti Zvěstování Páně měla nečekaně zjevení a obdržela měsíční poselství v mostarské nemocnici, kam musela zajet kvůli svému nejmladšímu, který dostal horečku.

Drahá Gospo, jaká je to nádhra, moci žít „na plný úvazek“ pro Tebe a pro Tvého Syna Ježíše!

Sestra Emmanuela
Medžugorje 1. dubna 2000

Liturgická čtení

Neděle 23. 4. – slavnost Zmrtvýchvstání Páně

1. čt.: Sk 10,34a.37–43
Ž 118(117),1–2.16ab+17.22–23 Odp.: 24
2. čt.: Kol 3,1–4 nebo 1 Kor 5,6b–8
Ev.: Jan 20,1–9

Pondělí 24. 4. – Pondělí v oktávu velikonočním

1. čt.: Sk 2,14.22b–33
Ž 16(15),1–2a+5.7–8.9–10.11 Odp.: 1
Ev.: Mt 28,8–15

Úterý 25. 4. – Úterý v oktávu velikonočním

1. čt.: Sk 2,36–41
Ž 33(32),4–5.18–19.20+22 Odp.: 5b
Ev.: Jan 20,11–18

Středa 26. 4. – Středa v oktávu velikonočním

1. čt.: Sk 3,1–10
Ž 105(104),1–2.3–4.6–7.8–9 Odp.: 3b
Ev.: Lk 24,13–35

Čtvrtek 27. 4. – Čtvrtek v oktávu velikonočním

1. čt.: Sk 3,11–26
Ž 8,2a+5.6–7.8–9 Odp.: 2ab
Ev.: Lk 24,35–48

Pátek 28. 4. – Pátek v oktávu velikonočním

1. čt.: Sk 4,1–12
Ž 118(117),1–2+4.22–24.25–27a Odp.: 22
Ev.: Jan 21,1–14

Sobota 29. 4. – Sobota v oktávu velikonočním

1. čt.: Sk 4,13–21
Ž 118(117),1+14–15.16ab–18.19–21 Odp.: 21a
Ev.: Mk 16,9–15

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
	23.4.	24.4.	25.4.	26.4.	27.4.	28.4.	29.4.
Antifona	471	482	482	482	482	482	482
Žalm	783	783	783	783	783	783	783

Ranní chvály:

Hymnus	471	471	471	471	471	471	471
Antifony	472	472	472	472	472	472	472
Žalmy	813	813	813	813	813	813	813
Kr. čtení a zpěv	473	483	488	494	499	504	509
Antifona k Zach. kantiku	473	483	489	494	499	504	509
Prosby	473	483	489	494	500	505	509
Záv. modlitba	474	484	489	495	500	505	510

Modlitba během dne:

Hymnus	482	482	482	482	482	482	482
Antifony	474	484	490	495	500	505	510
Žalmy	474	484	490	495	500	506	510
Krátké čtení	476	486	492	497	502	507	512
Záv. modlitba	474	484	489	495	500	505	510

Nešpory:

SO

Hymnus	466	477	477	477	477	477	477
Antifony	466	478	478	478	478	478	478
Žalmy	466	478	478	478	478	478	478
Kr. čtení a zpěv	468	480	487	493	498	503	513
Ant. ke kant. P. M.	469	480	487	493	498	503	513
Prosby	469	480	488	493	498	503	513
Záv. modlitba	461	474	484	489	495	500	515
Kompletář	470	1238	1242	1238	1242	1238	1242

MCM s. r. o. nabízí...

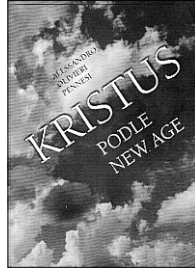
Uvedené knihy si můžete objednat na adrese:
Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1

Alessandro Olivieri Pennesi:
KRISTUS PODLE NEW AGE
(Kritická analýza)

Přeložil doc. C. V. Pospíšil Th.D. OFM

Kniha podává v úvodní kapitole přehlednou informaci o původu a záměrech New Age. V následujících kapitolách se autor věnuje nejen popisu, ale i kritické analýze toho, co různí význační představitelé tohoto myšlenkového směru tvrdí a učí o Kristu. Pennesi svoji studii doplňuje o stručnou a jasnou konfrontaci toho, čemu učí New Age a co je obsahem autentické křesťanské víry. V dodatku se čtenář setká s některými vybranými texty, které pocházejí z pera představitelů New Age, i s reakcemi významných křesťanských teologů. Dílo poslouží každému, kdo hledá stručnou a zasvěcenou informaci a chce se zároveň v dané záležitosti správně orientovat.

Brož., A5, 120 stran, 75 Kč

NOVINKA

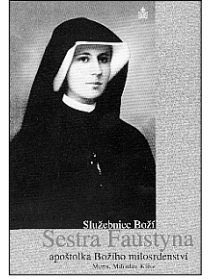
o Medžugorje, o Fatimě, o úctě a pobožnostech k Božímu milosrdenství a přináší také zkrácený text encykliky Jana Pavla II. „Dives in misericordia“.

2. vydání, brož., A5, 36 stran, 29 Kč

Mons. Miloslav Klisz:
SLUŽEBNICE BOŽÍ SESTRA FAUSTYNA
apoštolka Božího milosrdenství

Sestra Faustyna měla dar prorocství, poznávala věci budoucí, normálním způsobem nepoznatelné. Byla šířitelkou úcty k Božímu milosrdenství skrze obraz Ježíše Milosrdného, který jí byl zjeven a který je dnes známý na celém světě. Více o tom všem v této malé brožurce.

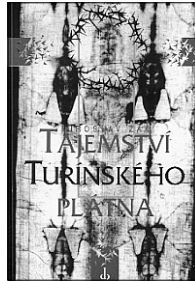
2. vydání, brož., A5, 44 stran, 35 Kč

Miroslav Žák:
TAJEMSTVÍ TURÍNSKÉHO PLÁTNA

Je plátno pravé, nebo se jedná o středověký padělek? Odpověď na otázku přináší právě tato kniha, která vychází z pohledu historického, lékařského i vědeckého.

Chvojko nakladatelství, brož., A5, 80 stran, 85 Kč

S. M. Elžbieta Siepak:
OBYČEJNÝ ŽIVOT PROMĚNILA V NEOBYČEJNÝ

Publikace obsahuje závažné upřesňující a doplňující informace k životu a dílu sestry Faustyny Kowalské, apoštolky Božího milosrdenství. Autorka čerpá z Deníku sestry Faustyny.

Brož., A5, 60 stran, 45 Kč

S. M. Elžbieta Siepak:
JEŽÍŠI, DŮVĚŘUJI TI!

Pobožnost k Božímu milosrdenství podle bl. sestry Faustyny a výbor modliteb sestry Faustyny.

2. vydání, v MCM s. r. o. vydání 1., brož., A6, 64 stran, 29 Kč

RŮŽENEC S BL. FAUSTYNOU

Myšlenky bl. sestry Faustyny, doprovázející modlitbu růžence, nás vedou k velké důvěře v Boží milosrdnou lásku.

Karmelitánské nakladatelství, brož., A6, 56 stran, 39 Kč

Josef Vlček: ZNAMENÍ DOBY

Bůh ve svém bezmezném milosrdenství neustále projevuje starost o naši spásu a často i mimořádnými zásahy do života lidstva nám dává možnosti vrátit se na správné cesty. Knížka hovoří

SVĚTLŮ – týdeník Matice cyrilometodějské. Vydává Matice cyrilometodějská v Olomouci. Černochova 7 – IČO 533866. Tiskne nakladatelství Matice cyrilometodějská, s. r. o., Olomouc. Šéfredaktor Josef Vlček. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č.j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy v oblasti víry a mravů. Neznamená to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1; telefon a fax 068/522 28 03 (e-mail: svetlo@ova.inenet.cz; http://www.ova.inenet.cz/svetlo). Registrační značka MK ČR 7225. Podávání novinových zásilek povoleno Oblasťní správou pošty v Ostravě č.j. 2363/93-P/1 ze dne 23. 8. 1993. OBJEDNÁVKY VYŘIZUJE ADMINISTRACE TYPENÍKŮ. Administrace pro Slovenskou republiku: RODENY, Vinohradnícka 11, 949 01 Nitra, telefon 0042187/41 83 83; podávane novinových zasielok povolené SR, s. p. ZSRP Bratislava, č.j. 3335-OPC zo dňa 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medžugorje aj.), se podřizujeme konečnému usudku církve. Nevyžadane nezveřejněné příspěvky nevracíme.

Placeno předem
706 035

vyplatně

Novinové

odesílatel:

Matice cyrilometodějská s. r. o.
EXPEDICE
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1